

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁRCIUS 22.
VIII. évfolyam, 78. szám.

Szerda

Halifax angol külügyminiszter:

„A német nép még keservesen meg fogja bánni kormánya erőszakos cselekedeteit!”

London várja a francia köztársasági elnököt - Anglia csatlakozásra szólította fel a Szovjetet - Magyar államférfiak római és berlini utazása

Erélyesen cáfolják a Romániának és Belgiumnak küldött német ultimátum hírét

A nemzetközi helyzet még mindig nem nyert tisztázást. Sőt újabb bonyodalmak még feszültebbé teszik az általános légkört. Az összes államok diplomatái és vezetői nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy megkeressék a végleges megoldás lehetőségét. A legújabb eseményekről a következő jelentéseink számolnak be:

ANGOL MINISZTERTANÁCS
(LONDON.) (Rador.) Hétfőn a reggeli órákban minisztertanács volt az angol fővárosban, amelyen részt vettek az összes miniszterek, a külföldön lévő Runciman lord kivételével. A megbeszélésen részt vett sir Samuel Hoare belügyminiszter is, aki a szombati megbeszélésről hiányzott. A megbeszélésre érkező miniszterek a Downing Streeten nagy tömeg fogadta, amely érdeklődéssel várta a minisztertanács eredményét. A minisztertanács megbeszélés tárgya volt sir Neville Henderson berlini angol nagykövet jelentését, majd pedig egyhangulag jóváhagyták azokat a kijelentéseket, amelyek a parlamentben és a lordok házában Chamberlain és Halifax lord részéről elhangzottak. A minisztertanács a déli órákban ért véget.

Ezt megelőzőleg Halifax külügyminisztert kihallgatáson fogadta György angol király, aki félórás tanácskozott a külügyminiszterrel. A minisztertanács után egyébként Chamberlain miniszterelnök kihallgatáson fogadta a liberális ellenzék vezérét: Sinclair Archibaldot, majd pedig Attlee őrnagy és Green volt munkáspárti vezetőket.

FELHÍVÁS A BRIT ALATTVALÓKHOZ

(LONDON.) (Rador.) A Reuter ügynökség gibraltári tudósítójának jelentése szerint a kormány arra szólította fel az angol alattvalókat, hogy haladéktalanul sorakozzanak a brit gyarmatok légharító tüzérségébe.

LONDON VÁRJA LEBRUN KÖZTARSASÁGI ELNÖKÖT

(LONDON.) (Rador.) Az angol főváros felkészült Lebrun francia köztársasági elnök és feleségének fogadására. Az uccákat, amelyeken a köztársasági elnök kíséretével végigvonul, zászlókkal és virágfüzerekkel díszítették fel, és a díszítő alapotivum a két ország színeiből tevődik össze. Az uccasarko-

kon diszoszlopokat helyezték el, amelyeket az angol és francia címerek díszítenek. Legnagyobb díszítése van a Pall Mall, a Buckingham palota felé vezető utnak. A Buckingham palotában fognak tartózkodni Lebrun köztársasági elnök és felesége, míg kíséretük a francia követségen nyer elhelyezést.

ANGLIA NEMETELLENES CSATLAKOZÁSRA SZÓLÍTOTTÁ SZOVJETOROSZORSZÁGOT

(LONDON.) (Rador.) A Daily Mail diplomáciai szerkesztőjének tollából cikket közöl, amelyben bejelenti, hogy az angol kormány formálisan felszólította Oroszországot arra, hogy a többi demokráta nagyhatalmakkal egyetemben csatlakozzék Angliához a német terjeszkedés megállítására érdekében. A lap jelentése szerint ezt a felszólítást Halifax külügyminiszter közvetítette Maisky londoni szovjet nagykövetnek. A lap megjegyzi azt, hogy ennek az egyezménynek tekintetbevétele feltételezi a kötelező katonai szolgálat bevezetését és még gyorsabb, még erőteljesebb katonai felszerelést.

Az események a francia saltó tükrében

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok nagy cikkekben foglalkoznak a cseh szlovák események által bekövetkezett helyzettel. A Petit Parisien azt írja, hogy mennél inkább telik az idő, annál jobban kezd a világ közvéleménye meggyőződni a csehszlovákiai események nagy fontosságáról. Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok és Oroszország együttes módon tiltakoznak az események ellen és a jegyzék amelyet Moszkva Berlinhez intézett, mindenben fedi Páris és London állásfoglalását. A Petit Journal azt írja, hogy Londonban egyetlen ember sincs aki ne méltatlankodnék a német birodalom által használt eszközök és annak céljai miatt. A harmadik birodalom nagy hibát követett el akkor, amikor nem vetett számot a francia és angol tiltakozással. Elmult az az idő, hogy Németország Anglia energiahiányára támaszkodva követhesse el ténykedéseit, mert néhány hónap óta

ANGOL PÉNZÜGYI LAP AZ ANGOL-NÉMET KERESKEDELMI EGYEZMÉNY ELLEN
(LONDON.) (Rador.) A Financial News bírálja a múlt hét folyamán megkötött német-angol kereskedelmi és ipari egyezményt. A lap kijelenti, hogy sem London illetékes körei, valamint egyes baráti kapcsolatban lévő államok elégedetlenek az egyezménnyel, amely ellentétben áll az angol-amerikai megegyezéssel és nagy mértékben megkönnyíti a német birodalom gazdasági helyzetét. A lap kéri az angol kormányt, hogy mondja fel a két ország ipari vezetői között megkötött egyezményt, fogadja el a német próbálkozások megállítását célzó rendelkezések elvét és fokozza kivitelét. A lap még arra is felszólítja az angol kormányt, jelentse ki, hogy minden folyamatban lévő egyéni, vagy kollektív Németországgal folytatott gazdasági természetű tárgyalás ellentétben áll a kormány által folytatott hivatalos politikával. Kéri az angol kormányt, hogy az Egyesült Államok által hozott rendszabályokhoz hasonlóan különleges vámot vessen ki a német árukra.

angol föld nem más, mint egy óriási hadigvár, amely szüntelenül állandó tevékenységben áll. A L'Epoque azt írja, hogy elmult a felesleges viták ideje és arra kérnek mindenkit, akinek hasonló szándékai vannak Franciaországgal, hogy továbbra is kövessék őt ebben az útjában. A Le Populaire miután megállapítja azt az összhangot, amely egyrészt Franciaország, Anglia, Oroszország, az Egyesült Államok, másrészt pedig a független Lengyelország között van, arra szólítja fel a kormányt, hogy ne hagyja az időt felhasználatlanul elmúlni. Meg kell menteni a békét — írja a lap — és nem kell megengedni a jogok semmibebevételét.

TELEFONBESZÉLGETÉS AUSZTRÁLIÁVAL

(SIDNEY.) (Rador.) Chamberlain angol miniszterelnök hétfőn hosszú telefonmegbeszélést folytatott Lyons ausztráliai főkörmányzóval. A telefonbeszélgetés után Lvons keddre össze-

hívta az ausztráliai minisztertanácsot, amely az európai helyzetet fogja megvitatni.

VOLOSIN BELGRÁDBAN
(BELGRÁD.) (Rador.) Volosin volt ruszin miniszterelnök Romániából jöve, Belgrádba érkezett és az egyik szállodában szállt meg.

A MAGYAR CSAPATOK VESZTESEGE
(MUNKÁCS.) (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint Ruszinszko elfoglalása folyamán a magyar csapatok vesztesége 200 halott és igen sok sebesült volt.

KÜLFÖLDI UJSÁGÍRÓKAT TARTÓZTATTAK LE PRÁGÁBAN

(PRÁGA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint a Pat távirati ügynökség egyik tudósítóját, Hinterhofot eddig nem helyezték meg szabadlábra minden cseh ígéret és lengyel közbejárás ellenére sem. A prágai kormány egyébként más nemzetiségű ujságírókat is tartóztatott, így többek között Alletrino ujságíró, az egyik holland lap képviselőjét, akit csak hétfőn reggel engedtek szabadon. Letartóztatás várt három angol ujságíróra is, de ezek az angol követség épületébe menekültek és ott várták meg a német csapatok bevonulását.

ÁLALÁNOS SZTRÁJK TEL-AVIVBAN

(JERUZSÁLEM.) (Rador.) A zsidó nemzeti tanács a zsidó szervezetekkel tartott megbeszélés után általános sztrájkot mondott ki Tel-Aviv területére. Erre az intézkedésre a nemzetközi helyzet miatt volt szükség, amely ellen ilyen módon akar a zsidóság tüntetni.

BONNET TÁRGYALÁSAI

(PÁRIS.) (Rador.) Bonnet francia külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Coulondret, Franciaország berlini nagykövetét, az angol birodalom párisi nagykövetét, valamint a párisi szovjet nagykövetet is.

GYARMATI FŐKORMÁNYZÓK TÁRGYALÁSAI PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Rador.) Noegues tábornok, Marokkó helytartója, Eric Labonne tuniszi helytartóval, valamint Lebeau, Algir főkörmányzójának kíséretében a francia fővárosba érkezett, ahol a Földközi-tengeri bizottság megbeszélésén fognak résztvenni.

A LENGYEL NAGYKÖVET AZ ANGOL KÜLÜGYI HIVA- TALBAN

(LONDON.) (Rador.) Lengyelország londoni nagykövete tegnap látogatást tett az angol külügyi hivatalban. Eltávoztása után Korot londoni német ügyvivő jelent meg a külügyminis-teriumi palotában, ahol negyedórát tartózkodott.

BERLINBE HIVTÁK A PÁRISI NÉMET NAGYKÖVETET

(BERLIN.) (Rador.) Welczek gróf, Németország párisi nagykövete rendeletet kapott, hogy jelentéstétel végett utazzék a német fővárosba.

MEGERŐSITIK A FRANCIA KIKÖTŐK VÉDELME

(PÁRIS.) (Rador.) Függetlenül a legutóbbi nemzetközi események hatása alatt hozott rendkívüli nemzetvédelmi intézkedésektől, a minisztertanács törvényrendeletet hozott, amelyben elrendeli több fontos franciaországi nagyváros, kikötő és főképpen Marseille kikötő katonai védelmi intézkedéseinek átszervezését. A napokban ugyanis Gamelin tábornok, a francia nagyvezérkar főnöke szemleuton járt a dél-franciai kikötővárosokban, így Marseilleben is és tapasztalatairól jelentést tett a kormánynak, amely az ő jelentése alapján határozta el az új intézkedéseket.

LÉGBŐL KAPOTT ÉS MIN- DEN ALAPOT NÉLKÜLŐZ A ROMÁNIAK KÜLDÖTT ULTIMÁTUM HIRE

(BUCURESTI.) A Rador távirati iroda a leghatározottabban megcáfolja azokat a híreszteléseket, amelyek szerint a német kormány ultimátumot küldött volna Romániának.

— Valószínű az az állítás — jelenti a Rador — hogy Németország gazdasági szaktanácsosa, Wohltat utján ultimátumot küldött volna Romániának. A német gazdasági szakértő tényleg a román fővárosban tartózkodik, de kizárólag azzal a megbízatással és céllal, hogy még a múlt évi novemberben aláírt román-német gazdasági egyezmény következtében a beállott új helyzet által szükségesnek vélt tennivalókat megbeszélje. Az elterjedt hírekkel kapcsolatosan a hivatalos német távirati iroda a következő közleményt adta ki:

„Jól értesült forrásból tudomásunk van arról, hogy Bucurestiben jelenleg Németország és Románia között gazdasági vonatkozású kérdések rendezése végett tárgyalások vannak folyamatban. Németország megbízott gazdasági szakértői a román szakértőkkel együtt a kereskedelmi és árucseréjérgalom előnyösebb szabályozásának lehetőségeit vizsgálják meg. Azok a híresztelések, amelyek ezeknek a tárgyalásoknak egyéb jellegű tulajdonitánokat, valótlank és nincs más céljuk, mint az, hogy az egyébként is súlyos nemzetközi helyzetet még jobban elmérgesítsék és növeljék a nemzetközi feszültséget. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy a német kormány — amint azt egyes lapok írták — ultimátumot küldött volna Romániának. Minden ilyen és ehhez hasonló híresztelés légből kapott és minden alapot nélkülöz.

HORTHY MIKLÓS KIÁLT- VÁNYBAN ÖNKORMÁNYZA- TOT IGÉR A RUSZIN NÉPNEK

(BUDAPEST.) Horthy Miklós, Magyarország kormányzója kiáltványt intézett a ruszin néphez:

— Az egész magyar nemzet a legnagyobb szeretettel köszönt benne-tek testvéreim! — hangzik a kiáltvány. — Testvéreink voltak és testvéreink vagytok. Sorsunk a ti sorsotokkal sok századon át összefonódott, jó és rosszat megosztva békeségben, barátságban és szeretetben éltünk egymás mellett. A szabadsá-
gért harcoltatok olyan időkben, amikor a szabadságeszmék Európa nagy részében még ismeretlenek voltak.

— A magyar állam keretén belül meg kell kapnotok azt az önkormányzatot, amelyet az előző állam-

kapcsolatban nem tudtatok megkapni. A nemzeti értékek biztosításán felül a rutén nép minden fiának meg kell találnia a maga anyagi boldoguldsának biztosítását, hogy így a szabadságjog és testvéri összetartás korszaka virradjon fel a gens fidelissima, Rákóczi fejedelem szeretett népe számára. Kitartó hűségtekért az Isten jutalmazzon!

A cseh kérdés a lordok házában

(LONDON.) (Rador.) A lordok háza hétfői ülésén azt az általános nemzetközi helyzetet vizsgálták meg, amely a legutóbbi közep európai események következtében állott be. Lord Shnell munkáspárti felszólalásában utalt arra, hogy miután Csehszlovákia nem tudott alkalmazkodni ahhoz az engedékeny és türelmes politikához, amelynek útját Chamberlain egyengette a részére, Hitler vezér és kancellár visszaélt azoknak az államférfiaknak jóindulatával, akik biztak a vezér és kancellár jószándékának látszó ígéreteiben. A felszólaló utalt arra, hogy Anglia miniszterelnöke az egész világ előtt bebizonyította, hogy nagyon kevés esélye van annak, hogy a diktatórikus törekvések Európa részére jót hozzanak. A lord kifejezte rokonszenvét az iránt a nép iránt, amely a kapott ultimátummal szemben nem tehetett egyebet az adott viszonyok között, csak azt, hogy engedelmeskedett.

A KÜLÜGYMINISZTER FEL- SZÓLALÁSA

Halifax lord megállapította azt, hogy a jelenlegi súlyos kérdésekkel szemben örömdetesen nyilatkozik meg a pártok egységes felfogása. A legújabb események mélyen áthatották az összes jogi érzékkel rendelkező és jogszerető embereket. Németország azzal akarta igazolni eljárását, hogy Szlovákiában mindenkor megnyilvánult az önkormányzat elnyerésére irányuló törekvés. De éppen ilyen jól kell tudnia Németországnak azt is, hogy a müncheni egyezmény után Szlovákia meg is kapta ezt az önkormányzatot. Németország hivatkozott arra is, hogy közbelépésére azért volt szükség, mert a német kisebbség, sőt cseh oldalról is a sajtó állandóan sürgette beavatkozását. Valóban meg kell állapítani — mondotta lord Halifax külügyminiszter — hogy a sajtó néhány nappal ezelőtt ilyen irányban fejtett ki propagandát és ösztönözte Berlint a prágai kormánynak ultimátum küldésére. Ezzel szemben nekem az a meggyőződés — és én úgy tudom, hogy Csehszlovákiában a német kisebbség kivételesen kedvező helyzetben volt, sőt privilégiumokat élvezett. Az a német kisebbség, amely az októberi események után még Csehszlovákia területén maradt, lehetőséggel bírt arra, hogy a birodalom területére költözzék át. A német hatóságok fel is szólították erre, ez a német kisebbség azonban mégis Csehszlovákia területén maradt továbbra is és hasznos központja maradt a német propaganda tevékenységnek. Megállapítható az is, hogy a cseh hatóságok mérsékelt magatartást tanúsítanak a provokáló jellegű incidensekkel kapcsolatban. A német csapatoknak Csehország területére történő bevonulása előtt az incidenseket szándékosan provokálták, főleg a sajtóban, amely állandóan izgatott. Ilyen körülmények között ment Hacha Berlinbe és tette azt a javaslatot, hogy Csehszlovákia bizonyos részét szállják meg. Berlinben szó sem volt egyenrangú tárgyalásokról, mert Csehszlovákia vezetői ultimátummal találták magukat szemben, amely ultimátum súlyos fenyegetéseket tartalmazott. Csehszlovákia vezetői kénytelenek voltak kapitulálni, hogy megkíméljék az országot és annak lakosságát a borzalmas légi támadás és bombázás romboló hatásaitól.

AMIT NEM LEHET KOMOLYAN VENNI

— Ami azt az állítást illeti — folytatta fejtegetéseit lord Halifax — hogy Németországot fenyegetés érte volna Csehszlovákia részéről — úgy gondolom, hogy maga a német kormány sem hiszi azt, hogy ezt a kijelentést valaki is komolyan vehetné. A kialakult hely-

OLASZORSZÁGBA VÁRJÁK GÖRING MARSALLT

(ROMA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint Göring német marsallt és kíséretét szerdára San Remoban várják. Göring marsall olaszországi útjának a jelenlegi nemzetközi helyzetben politikai és diplomáciai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak.

zetben a döntőbíró a fensőségebb német elnök volt. Ilyen körülmények között az angol kormány elérkezettnek látja az időt, hogy azonnali intézkedéseket fogantosszon. Stanley államtitkárnak Berlinbe való utazását elhalasztottuk. Anglia berlini nagykövete Londonba hívta vissza, hogy részletes jelentést tegyen. Határozott tiltakozó jegyzéket intéztünk Berlinhez, amelyben nem hagytunk semmi kétséget felfogásunk tekintetében Cseh- és Morvaország bekebelezését illetően. A német kormány azt válaszolta, hogy tiltakozásunknak nincsen semmi törvényes alapja. Egyes német dicsőítők azzal kísérelték meg a német kormány eljárását igazolni,

Szó sincs Romániához intézett német ultimátumról

— Ami a Romániával kapcsolatos híreket illeti, boldog vagyok, hogy kijelenthetem: miszerint maga a román kormány jelentette ki, hogy szíve sem volt a Németország részéről Romániához intézett ultimátumról. De ha Románia manapság veszélyeztetett helyzetben, nem lehet meglepetés és nincs csodálkozni való azon, ha a bukaresti kormány éppen úgy, mint az összes többi kormányok a legteljesebb bizalmatlansággal szemlélik a legutóbbi napok eseményeit. Bármely ország, amely szomszédos Németországgal köteles, hogy már ma óvatossá legyen a holnapi nappal szemben Minden ország, amely értéket a maga jóhírnevét és megfontolását érkezik a maga nemzeti függetlenségére, fenyegetést érez attól a veszélytől, hogy külső eszközök beavatkozásával szétbontják belső szerkezetét. Kétségtelenül világossá vált ma, hogy nem lehet eléggé hatályos biztosítékokat szerezni az uralmi tulsúlyra törekvő ambíciózus ervek ellen. Haliga töltes kötelezettségek elfogadására, széleskörű biztosítékok szükségessége ma a kölcsönös támogatás megvalósítása, az önmaga védelem érdekében.

AZ ANGOL KORMÁNY INTÉZKEDÉSEI

— Az angol kormány a maga részéről azonnal szoros és gyakorlati érintkezést vett fel nemcsak a birodalomhoz tartozó gyarmatokkal, hanem a többi összes országok kormányaival is, amelyek szükségesnek és indokoltnak tartották, hogy tiltakozzának az ennyire világos erőszakos beavatkozás ellen, mint amilyen Csehszlovákiával történt.

AMIT MEG SAJNÁLNI FOG A NÉMET NÉP

— Lehetetlen részemre, hogy már most levonjam a legutóbbi német eljárás összes következményeit. A történelem viszont azt bizonyítja, hogy egyetlen esetben sem tartott hosszú ideig az ilyen erőszakos uralom és a népek megint visszakapták szabadságukat. A német nép még majd nagyon sajnálni fogja, hogy nevében Csehszlovákia ellen ezt az eljárást alkalmazták. A jelenlegi rabslaságokra kárhordozott csehszlovák nép soha sem fog félni függetlenségét és szabadságát visszaszerezni.

A CHANTENBURY-I ÉRSEK BESZÉDE

A Chantenbury-i érsek, az anglikán egyház feje beszédében megállapította, hogy a német birodalom eljárása egyike volt a legbrutálisabbaknak, amelyet a történelemben alkalmaztak a jog érvényesülésének állítólagos elve alapján. Erre az eljárásra és a hangoztatott alaptalan vádakra meg kell adni a megfelelő választ és vissza kell állítanunk a jogot és az igazságot azt öt megillető uralomra. Meg kell tennünk, mert meggyőződésünk, hogy még a békénél is vannak értékebb és magasabb dolgok. Teljesíteniük kell eze-

ket a kötelezettségünk, hogy véget vessünk a nyers erőszak további inváziójának. — Az a gondolat és terv foglalkoztat — folytatta az érsek — hogy felhívást intézek az összes keresztény egyházak fejeihez, amelyeknek segítségét kérem. Ezek az egyházak fejezzék ki rosszallásukat és mélységes elítélésüket minden olyan személyiséggel szemben, aki a humanitást félre dobva, az erőszak eszközeivel kísérli meg a nemzetközi kérdések megoldását. Bélyegjezzék meg az egyházak az ilyen eljárást, amely éle, ellentétben áll a béke alapelveivel. Az ülés végén Plymouth lord az elhangzott felszólalásokból megállapította, hogy az egész kormány és nemzet egységes a legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan és helyesli a kormány politikáját és azokat a sürgős intézkedéseket, amelyeknek fogantossitását a rendkívüli feszült helyzettel teszi parancsolóan szükségessé.

MAGYAR ÁLLAMFÉRFIAK RÓMAI ÉS BERLINI UTJA

(BUDAPEST.) (Rador.) Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és Csáky István külügyminiszter április hónap második felében Rómába utaznak, április végén pedig Berlinbe. A magyar miniszterelnök és külügyminiszter hivatalos látogatást tesznek a német birodalomban is.

AMERIKAI TILTAKOZÓ JEGYZÉK BERLINBEN

(WASHINGTON.) (Rador.) Az észak-amerikai Egyesült Államok kormánya jegyzéket intézett a német kormánvhoz, amelyben közölte, hogy nem ismeri el jogosnak és törvényesnek Cseh- és Morvaországnak a német birodalomhoz való bekebelezését.

BERLIN ÉS RÓMA FELES- LEGESNEK TARTJÁK A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTT- SÁGOT

(LONDON.) (Rador.) A német és az olasz kormányok képviselői közölték Plymouth lorddal, a benemavatózási bizottság elnökével, hogy kormányaik feleslegesnek tartják a benemavatózási bizottság további fentartását és működését.

TUKA LESZ A SZLOVÁK MINISZTERELNÖK

(BRATISZLAVA.) (Rador.) A Havas távirati iroda jól értesült forrásból azt jelenti, hogy Tuka és Urbánszki minisztereknek Berlinbe történt keddi látogatása után Tuka lesz a szlovák miniszterelnök. Tiso pedig a szlovák köztestület elnöke.

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A DNB. jelentése szerint a belga lapok szerint olyan hírek terjedtek el, mintha Németország gazdasági ultimátumot intézett volna Belgiumhoz. A DNB hivatalos helyről nyert felhatalmazás alapján megcáfolja és minden alapot nélkülöznek nyilvánítja ezeket a híreket.

Egy párisi levelezőlap története, vagy mire jó, ha a postáskisasszony átlarcosbalba jár

(SÁROSPATAK.) Különös címzésű levelezőlap érkezett a napokban a sárospataki postahivatalba. A feladó: M. Leont, Páris, a címzett pedig... Igen, a címmel volt egy kis baj, de csak az első pillanatban, mert a magyar posta világszerte elismert bravuros leleményessége minden rejtélyt kiderít.

A párisi kis levelezőlap története a farsangi táncestélyek idejére nyúlik vissza. M. Leont párisi fiatalember ugyanis magyarországi körutja során eljutott Sárospatakra is, ebbe a négy-százéves, ősi diákvároskába. Nagy érdeklődéssel megnézte a városka nevezetességeit, majd pedig este megjelent az aznapi hirdetett jelmezes táncestélyen. Nagyszerűen érezte magát az ötletesen összeállított jelmezek színes kavargásában s a táncestély kellemes hangulatában meleg barátságot kötött az egyik sárospataki kisleánnyal, aki történetesen maga is részt vett a jelmezes versenyen. Feltűnően finom és megkapó volt a kisleány jelmeze: testén bársonyos macskabunda, figurásan kunkorodó farkokkal, arcáról érdeklődő két pupilla meredt a bálterem szikrázó fényébe, a kezében pedig ezüstpikkelyes, téglaszínes halacska ficánkolt egy halászbóbot horgán. Un chat qui pêche...

M. Leont másnap fáradtan, álmosan utrakelt Franciaország felé, magával vive néhány pataki diáknótának a kottáját, amelyeket sárospataki tartózkodása alatt nagyon megszeretett. És ezeknek a kottáknak igen nagy hasznát vette Párisban többek között azért is, mert bizony az emlékezőtő táncestély után végképpen elfelejtette a magyar városkának és a jelmezes versenyen győztes leánynak a nevét, akivel pedig mindenáron fenn szeretne volna tartani az ismeretséget.

Mit csináljon szorult helyzetében? Megírta a levelezőlapot, majd a címzett helyett odarajzolt egy halászbó macskát, amint a horgon ficánkoló hal után kapdos, a rendeltetési hely megjelölésének nehézségét pedig úgy oldotta meg, hogy a „Hongrie” mellé odakottáztta H. Bathó János sárospataki zeneszerző népszerű diáknótájának kezdő sorát: „Bodrog partján van egy város, én is laktam benne”...

Térkép fölé hajolva tanulmányozták a budapesti irányító főposta tisztviselői a különös címzésű párisi levelezőlap alapján a Bodrog folyó partján fekvő községeket, majd amikor a diáknóta származási helyét is sikerült megtudniuk, utnak indították M. Leont lapját Sárospatakra. Itt aztán nagy gondot okozott a címzett kinyomozása, de csak addig, amíg az egyik fiatal postás kisasszony is tudomást nem szerzett kollégái találgatásairól. Pillanatok alatt megvilágosodott előtte a rejtély. Viisszaemlékezett a farsangi táncestély halászbó macska jelmezére s a rendezőség megkérdezése után lihegve csengetett be a posta a sok viszontagságot járt párisi kis levelezőlappal a boldog címzetthez.

— Fejszecsapásokkal megölte apját és anyját az elvetemült leány. Ploesti-ből jelentik: Borzalmas gyilkosság történt a közeli Baicoi községben. Ileana Zaharia 18 éves leány eddig még ismeretlen okból fejszecsapásokkal megölte édesapját és Costica Zaharia nevű 58 éves édesanyját. Borzalmas tettének elkövetése után a leány el akart menekülni a faluból, a csendőrség azonban a falu határában elfogta. A hatósági tisztiorvos megállapítása szerint a szülőkre mért fejszecsapás olyan erejű volt, hogy már az első ütések megölték a két szerencsétlen embert. Ennek ellenére az elvetemült leány újabb fejszecsapásokkal csaknem szétdarabolta szülei holttestét. Amikor a csendőrök a szülőgyilkos leányt a falu uccáján végig kísérték, a lakosság meg akarta lincselni.

Jogerősen visszahelyezték aliasaliba a sikeres nyelvvizsga ellenére háromszor elbocsátott nagyszalontai tisztviselőnőket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes és régóta huzódó ügyben hozott ítéletet a helyi közigazgatási tábla. Haragos Zsuzsanna és Tóth Ilona nagyszalontai városi tisztviselőnőket 1934-ben nyelvvizsga után, amelyen elbuktak, a közhivatalnokokról szóló törvény értelmében a biharvármegyei fegyelmi bizottság elé állították, amely újabb nyelvvizsgára kötelezte őket. A két elbocsátott tisztviselőnő sikeresen levezgázott és a fegyelmi bizottság hivatalukba való visszahelyezését rendelte el, azonban a nagyszalontai akkori interimár bizottság mégis felmentette őket állásuktól. A határozat ellen az elbocsátottakat a temesvári közigazgatási táblához folyamodtak, amely miután nyilvános tárgyaláson levezgázta őket, megsemmisítette az interimár bizottság elbocsátó határozatát és elrendelte állásukba való visszahelyezését.

Az ítélet alapján a nagyszalontai interimár-bizottság azonnal vissza is helyezte a két tisztviselőnőt állásába. Az 1938. év július elsején azonban újabb meglepetés érte a tisztviselőnőket, akiket, arra való hivatkozással, hogy 1934-ben elbuktak a nyelvvizsgán, ismét elbocsátottak. Haragos Zsuzsanna és Tóth Ilona természetesen nem nyugodtak bele ebbe a határozatba és kérelmet adtak be a városi tanácshoz, amely 1938. november 2-án hozott határozata értelmében visszavonta előbbi intézkedését, miután ismételt megállapítást nyert, hogy a tisztviselőnők jól bírják az állam nyelvét és érdemes,

hasznos tisztviselői a városnak. Két hét múlva azonban újabb bonyodalmak állottak be, mert 1938. november 22-én a városi tanács harmadszor is elbocsátotta az 1934. évi nyelvvizsga sikertelensége címén a két hivatalnoknőt.

Az elbocsátó határozat ellen a tisztviselőnők jogi képviselőjük, dr. Jancsó Albert útján, felebbezést adtak be a kolozsvári közigazgatási táblához, amelyben semmisségi keresettel támadták meg elbocsátó végzésüket. A tárgyaláson dr. Jancsó védőügyvéd hatásos és jogi érvekkel alátámasztott befejtésében arra kérte a közigazgatási bíróságot, hogy semmisítse meg a nagyszalontai városi tanács határozatát, tekintettel arra, hogy véglegesített köztisztviselőt csak fegyelmi bizottsági döntéssel lehet elmozdítani és a nagyszalontai városi tanács határozatát, tekintettel arra, hogy véglegesített köztisztviselőt csak fegyelmi bizottsági döntéssel lehet elmozdítani és a nagyszalontai városi tanács szabálytalanul járt el, midőn ennek hiányában a tisztviselőnőket elbocsátotta. Különben is a temesvári közigazgatási bíróság jogerősen határozattal megsemmisítette a pártasok ellen hozott elbocsátó végzést és vissza is helyezte őket állásukba, tehát már ennek az ítéletnek is kötelező erővel kell bírnia.

A közigazgatási bíróság elfogadta az ügyvéd érvelését és a semmisségi panasznak helyt adva, az állásuk körül vitustancot járó két tisztviselőnőt véglegesen visszahelyezte hivatalába.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZILÁRDAN ÁLL
A SZEMÜVEGE!

Szemüvegeket orvosi előírás szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron. Prima alpacca erőszekzők feltűnő olcsó áron.

**Kun Máttyás Fia R.T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.**

Mészárosok küldöttsége a husárok felemelését kérte dr. Bornemisa polgármestertől

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Török Árpád elnök vezetésével tegnap a Mészárosok Szövetségének küldöttsége kereste fel hivatalában dr. Bornemisa Sebastian polgármestert, aki előtt szótartottak a husárok megállapítása körüli sérelmeket. A mészárosok nevében Butuc Pavel előadta, hogy a husárok megállapításánál hónapok óta sérelem éri a husiparásokat, mert az árvizsgálóbizottság figyelmen kívül hagyja az állatvásárcsokon mutatókozó nagyarányú emelkedéseket. Ilyenformán az a helyzet áll elő, hogy a mészárosok képtelenek biztosítani Kolozsvár husellátását,

anélkül, hogy súlyos károsodást ne szenvedjenek. Különösen szembetűnő a disznóhúsnál az árak jelentős eltérése a mészárosok kárára és éppen ezért javasolja a sertéshús árának kilónként hat lejjel való emelését.

A növekedésmarhahúsnál is nagy eltolódás mutatkozik és itt három lejes emelést hoz javaslatba.

Dr. Bornemisa polgármester figyelemmel hallgatta meg a küldöttség előterjesztését és ígéretet tett, hogy rövidesen összehívja az árvizsgáló bizottságot és elrendeli az árak felülvizsgálását.

Felmentette a katonai törvényszék P. Trefán Leonárd, Szent Ferenc-rendi főnököt

Irredentizmus volt ellene a vád

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az elmúlt év április 15-én házkutatást tartott a csendőrség P. Trefán Leonárd, a Szent Ferenc-rend főnökének a marosmegyei Călugăreni községben lévő lakásán. A házkutatás alkalmával átvizsgálták a rendfőnök könyvtárát is, amelyben többek között vértess könyvet találtak. A könyv címe „Eltörtött Hárfák” s az egyik vers — állítólag irredentizmus — tartalmú volt. Mikor a könyvre vonatkozólag a rendfőnököt megkérdezték, azt válaszolta, hogy nem tudja milyen módon

került a könyv birtokába.

Tiltott könyvek behozatala miatt katonai törvényszék elé került, amely tegnap foglalkozott az ügygel. A vádlott rendfőnök nem jelent meg a tárgyaláson, védője dr. Bartha Ignác orvosi bizonyítvánnyal igazolta távollétét. A bíróság tanukat nem hallgatott ki. A védőügyvéd azt fejtette, hogy a vétség nem esik büntetés alá, még abban az esetben sem, ha a könyvet maga Trefán Leonárd hozta volna be az országba, mert az időközben kiadott amnesztia

rendelet az ilyen vétséget törli. A katonai törvényszék elfogadta a védelem érvelését és rövid tanácskozás után felmentette a főpapot.

Megnyerte az EGE illetékpereit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes elvi jelentőségű döntéseket hoztak a kolozsvári bíróságok. Az Erdélyi Gazdasági Egylet ingatlan építésére szerződést kötött Torday Mihály építész-vállalkozóval és a szerződést benyújtották a pénzügyigazgatósághoz illetékezés végett. A pénzügyigazgatóság, mint minden esetben, a szerződés után 2 százalék illetéket rótt ki, arra való hivatkozással, hogy ezek a szerződések a bélyeg-törvény 15. szakaszának 4. bekezdése alá tartoznak. A pénzügyigazgatóságnak ugyanis az az álláspontja, hogy a vállalkozó a munkálatokat alvállalkozóknak adja ki és így a létrejött megállapodás bizományi szerződés jellegével bír, ami után 2 százalék fizetendő.

A kirovást az EGE a járásbírósnál keresettel támadta meg. Dr. Asztalos Sándor kolozsvári ügyvéd arra való hivatkozással, hogy az EGE és a vállalkozó között megkötött egyezség magánfelek között létrejött vállalkozási szerződés és így a bélyeg-törvény 15. szakaszának 3. bekezdése alá tartozik, amely 1.4 százalékot ír elő. A járásbíró ítéletében kimondta, hogy a pénzügyigazgatóságnak nem volt joga 2 százalékot illetéket kivetni és a 0.6 százalék visszafizetésére kötelezte az államot.

A folyószámlaadós is részesülhet adóelengedésben

Az egyenesadóról szóló törvény 67. szakasza kimondja, hogy a jelzáloggal megterhelt ingatlanok adójából minden év április havában benyújtott kérvény alapján annyi engedmény nyújtandó, amennyi a jelzáloggal fedezett tartozás után a megelőző évben fizetett kamat adójának megfelel. A pénzügyi hatóságok ezt a törvényszakaszt alkalmazták is, ha nem kereskedői, vagy folyószámlatartókról volt szó. Az utóbbi esetben minden kérelmet elutasítottak.

Kolozsvári vállalati igazgató, aki az egyik banknál ingatlannal fedezett folyószámlával rendelkezett és kérvényt adott be a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz, amelyben az idevonatkozó törvény kedvezményének az elismerését kérte. A pénzügyigazgatóság a kérelmet elutasította, ami ellen az igazgató a törvényszékhez felebbezett. A törvény szék előtt a jogi képviselő kifejtette, hogy a folyószámlatartozás tulajdonképpen a kölcsönnek egyi kalakja. A törvényszék helyet adott az igazgató felebbezésének. Ítéletében kimondotta, hogy

az ingatlan adójából le kell venni a folyószámlatartozás után fizetett kamatoknak megfelelő adót, ha az adós nem kereskedő.

A törvényszék szerint indokolatlan a pénzügyi hatóságoknak az a felfogása, hogy a folyószámlatartozások után csak akkor lehet a törleszt megadni, ha a kölcsön összegét ingatlan vételére, vagy javítására fordították, mert a folyószámla nem kereskedelmi ügylet, hanem a magántartozás modern alakja.

Hullámsírba vett 45 iskolásgyermek

(VARSÓ.) (Rador.) Borzalmas tömegszerencsétlenség történt hétfőn a volhiniai tartományban lévő Krzemeniek helység közelében. 45 kisgyermekből álló csoport felügyelő vezetése alatt a község közelében lévő tó jegére rándult ki. A jég beszakadt és a 42 kisgyermek a jegés hullámokban lelte halálát. A felügyelő csak borzalmas erőfeszítésekkel tudott a hullámsírból 3 gyermeket kimenteni.

A BORZALMAK HAJÓJA

IRTA: E. A. RODRIGUEZ
(37.)

Quen felszedte a padlóról a rólunk leszedett köteleket és a fekete kalózhoz lépett. Ebben a pillanatban lövések dördültek el az udvaron... A kalók ki használta meghökkenésünket és egyetlen ugrással az erkélyen termett... Bizonyára átvette volna magát a korlátot, de Bull revolvere eldördült. A kalóz megtántorodott és kiterjesztett karokkal visszazuhan a szobába...

— Vége van — mondta Quen, miután egy pillantást vetett az elterült emberre.

IX. FEJEZET.

A fekete kalóz meghalt, de mi is bent voltunk az egérfogóban. A folyosóra vezető ajtó megreccsent, erős öklök dőntöttek. Az udvaron sortűz ropogott.

— A rendőrök nem várták be a jelt és támadnak — mondta Quen. — Reméljük, hamarosan itt lesznek. Addig tartanunk kell magunkat.

Az íróasztalt az ajtóhoz toltuk. Ideje volt... A kínaiak már nem érték be a dörmögéssel, retentő csapások zuhartak az ajtóra. Csakhamar jókora rész tántorgott a fában. Bull revolvere szüntelenül ropogott. A detektív az erkélyt tartotta szemmel. Én Maryt igyekeztem megnyugtatni.

— Takarékoskodnunk kell a patronokkal — szölt rá a detektív Bullra.

A fiatalember azonban nem nyugodott addig, amíg az utolsó töltenyét ki nem lőtte. Bull helyét Quen foglalta el és ő ugyancsak megdöntötte minden egyet. Mary egész testében remegett, sápadtan kuporgott a padon... Az erkélyen jégeső módjára kopogtak a golyók... De az ajtót már senki sem döngötte. Bull kikémlelt a résen.

— Gerendákat cipelnek — alighanem általános rohamra készülődnek.

Mary ijedt kiáltása újra az erkélyre irányította figyelmünket. Egy kínai kapaszkodott fel a korlátra. Quen revolveréből láng csapott ki... A kínai eltűnt, de közvetlen utána már egy másik alak bukkant fel. Átlódította magát a korlátot. Quen ismét tüzelt. A kínai megtántorodott és bezuhant a szobába. A következő másodpercben Bull az erkélyen termett... Tompa zuhanás hallatszott... A fiatalember lihegve ugrott vissza a szobába... Az erkélyen újra kopogtak a golyók.

— A kalózok létrán akartak felkapaszkodni — mondotta Bull elfulladt hangon.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Jön a Kinizsi!

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A Román Kupa forduló után a most következő vasárnapon újra üzembe lép a nemzeti bajnokság és aközöttérre áll a teljes bajnoki mérő, hogy megvívjon a pontokért. A bajnoki forduló kétségtelenül egyik legérdekesebb mérkőzése Kolozsváron kerül előtérbe a Victoria és Kinizsi között. De a többi mérkőzések is izgalmas lefolyásuaknak ígérkeznek, mert a bajnokság résztvevői között alig van erődifferencia.

A bajnoki műsor ez:

Igy áll a ligabajnokság!

Déli csoport:

1. TMAC	10	9	0	1	34:10	18
2. Rovine Grivita	11	9	0	5	23:12	16
3. JFJ	10	7	0	3	26:14	14
4. Cior Piski	11	6	1	4	14:11	13
5. NAC	9	5	0	4	30:14	10
6. Vulturii	10	5	0	5	22:26	10
7. Crai Jovan	10	4	1	5	17:20	9
8. Minerul	10	4	0	6	20:21	8
9. Unirea MV	11	1	1	9	9:37	3
10. Soimii	10	0	1	9	7:37	1

Északi csoport:

1. Mures	10	9	0	1	36: 8	18
2. Universitatea	11	6	3	2	17:10	15
3. Sodronyipar	10	6	2	2	21:11	14
4. Crisana	11	4	5	2	13:10	13
5. SGS	10	5	0	5	18:22	10
6. Törekvés	11	4	1	6	14:21	9
7. Olimpia	11	4	1	6	9:16	9
8. Triolier	11	2	3	6	14:20	7
9. Monopol	10	2	2	6	14:20	6
10. Victoria Carei	11	1	3	7	6:24	5

Orrcsontját törté Kiszely az írek elleni mérkőzésen

(CORK.) Az ir-magyar válogatott labdarúgó-mérkőzés második félidejében, amikor a magyar csapat vezetéshez jutott, az írek durva játékkal ragadtatták magukat. Ennek eredményeként három magyar játékos: Korányi, Adam és Kiszely súlyosan megsérült. A legsúlyosabb sérülést Kiszely szenvedte, akinek orrcsontja eltört és könnyebb természetű agyrázkódást szenvedett.

A mérkőzésről egyébként a következő nyilatkozatok hangzottak el:

Natras játékvezető: „Nagyon szép mérkőzés volt. A magyar csapat sokkal jobban játszott, megérdemelte volna a győzelmet is.”

Kenney, az ir szövetség vezetője: „A játék nem volt magas színvonalú. A magyar csapat győzelmet érdemelt volna.”

Dr. Misángyi Ottó, az OTT elnöke: „Bölg vagyok, hogy résztvehettem a magyar válogatott portyáján, mert láttam, hogy a magyar profifutballisták milyen lelkesen és hőiesen küzdenek.”

Dietz Károly dr. „Ha a sérülések elmaradnak, három góllal győzünk.”

Belgium-Hollandia 5:4. Antwerpenben folyt le a két ország válogatott labdarúgócsapatának mérkőzése, amelyet nagy meglepetésre, a belgák nyertek meg hatalmas küzdelem után.

Kolozsváron: Victoria-Kinizsi. Floestiben: Tricolor-Juventus. Aradon: AMTE-Gloria. Temesváron: Ripensia-Carpati. Bukarestben: Sportul Studentesc-Venus, Rapid-UDR.

A ligabajnokság mérkőzései: Monopol-Sodronyipar, Victoria-SGS, Tricolor-Universitatea, Törekvés-Mures, Rovine Grivita-Jiul, NAC-TMAC, Vulturii-CFR, Minerul-Craiova, Soimii-Mihai Viteazul.

Arad, Bukarest, Csernovic és Iasi az Unirea Kupa döntőjében. Bukarestből jelentik: Az Unirea Kupáért folyó küzdelem a középdöntőig jutottak. A vasárnap mérkőzések alapján Arad, Bukarest, Csernovic és Iasi újabb válogatottjai jutottak a középdöntőbe. Az elődöntők során Arad 4:2-re verte Kolozsvárt, Bukarest 2:1 arányban intézte el Targoviste legényeit, Iasi 7:1-re Chisinaut, Csernovic pedig 2:1-re verte Brailat.

Anglia-Skócia 9:6 (6:6). A szokatlan gól arányú eredményt az két ország rugdócsapatai érték el Londonban 70.000 néző előtt.

Magyar csapatok: barátságos mérkőzések. A válogatott csapat cörki szereplése miatt vasárnap elmaradt a bajnoki forduló. Helyette a csapatok barátságos mérkőzéseket játszottak a következő eredményekkel: Ferencváros-Elektromos 2:0 (0:0). Budapest-Ujpest 4:3 (2:3). Hungária-Salgótarján 2:0 (1:0). Kispest-WSC 6:1 (1:0).

Kikaptak a kanadai világbajnok korongozók Londonban. Londonból jelentik: A világbajnok kanadai jégkorongcsapat, a „füstevők” együttese utolsó európai mérkőzését Anglia válogatottjával játszotta, amelyben jobbra kanadai származású játékosok szerepeltek. A mérkőzést nagy meglepetésre az „angolok” nyerték meg 4:1 arányban. Ez volt az egyetlen vereségük a kanadaiaknak Európában.

Tálmácsi nyerte Románia kerékpár-bajnokságát. Bukarestből jelentik: Románia kerékpár-bajnokságát most bonyolították le. A 22.400 m-es versenyt nagy meglepetésre Tálmácsi nyerte 1 óra 05 p 10 mp-es idővel. A favorit Tudósét szabálytalan versenyzés címén diszkvalifikálták.

Ady-Kadima 6:1 (4:1). Az Ady csapata biztosan nyerte a mérkőzést, amely a Hagibor pályán folyt le. Góllövők: Stanciu (3), Tóth (2), Bokor (1), illetve Klinghoffer.

Szűrség

0 Lelkigyakorlat a Szent Mihály templomban. A kolozsvári Szent Mihály templomban az idei böjti lelkigyakorlatok már cis 22-én, szerdán este 7 órakor kezdődnek. Csütörtökön, pénteken, szombaton a sorrend: Reggel 8 órakor szentmise, utána szentbeszéd, este 7 órakor litánia, utána szentbeszéd. Szombaton éjjel szentegimádas 12 óráig. Vasárnap reggel 8 órakor mise, közös áldozás, délután 7 órakor a lelkigyakorlat befejezése. A belvárosi plébánia kéri az összes híveket, férfiakat és nőket, hogy a lelkigyakorlatokon minél többen jelenjenek meg.

Válasz a reklámkritikusainak

J. A. Jackson a manchesteri Rotary Clubban válaszolt a kritikákra, amelyekkel a reklámot illetni szokták.

— A reklámot — mondta — rendszerint háromféle, esztétikai, erkölcsi és gazdasági alapon szokták bírálni. E bírálatok némelyike bizonyos mértékben alapos. De hát az ország népének egy kis töredéke például a kábítószerek rabja, de azért ki akarná tiltani a hasznos gyógyszereket, mert néhányan visszaélnek velük? Minden évben ezrek esnek autóbalesetek áldozatául, ezért most már tiltsuk el az autót?... A reklám megtermékenyíti a kereskedelmet, megkönnyíti az áruk forgalmát, nélkülözhetetlen eszköze tehát az általános jólétnek. Pénzbe kerül; ez azonban nem jelenti azt, hogy az árut megdrágítja. A reklám következtében ugyanis a termelés igen gyakran nagy mértékben növekedik s a tömegtermelés olcsóbbá teszi az árakat.

A szép hölgy öltözködési botrányai

(NEWYORK.) Ellen Tilton Holmsen kisasszony sorozatos öltözködési botrányairól vált Newyorkban híressé, amíg most végre kiutasították a város területéről. Az előkelő amerikai lány, akit az angol királyi udvarnál is bemutatottak, különös előszeretettel jelent meg tulságosan lenge öltözetben a nyíl vánosság előtt és valósággal sportot űzött abból, hogy öltözködésével az embereket megbotránoztassa. Nemrég azal okozott feltűnést, hogy egy bírósági tárgyaláson furdoruhában jelent meg, most pedig azért vonták a hatóságok felelősségre, mert hálópizsamában sélt végig Newyork utcáin. A rendőrség most már azonban megelégedte a szép hölgy öltözködési botrányait és kiutasította Newyork állam területéről. A különös hölgy ismerősei most kíváncsian várják, hogy új lakóhelyén milyen öltözetben jelenik meg.

A rendes élet

A „Manchester Guardian” ilyen című vezércikkében olvassuk:

„Az elmúlt napok illata lebeg a londoni püspök kijelentésén, hogy az élet boldogságának és sikerének egyik titka hogy „rendesek, módszeresek és pontosak legyünk.” Samuel Smilesra emlékeztet, aki helyesléssel idézte az élet szabályt: „A pontosság a fejedelmek udvariassága” és hozzátette, hogy ez egyúttal az urlemberek kötelessége és az üzletemberek szükséglete is. Ami a módszerességet és rendet illeti, rendelkezünk Pope szavaival, amelyek szerint „a rend az eg első törvénye”; bár azutóbbi években kevesebbet hallottunk az erkölcsös életnek erről az oldaláról. Meg kell különben jegyezni, hogy a londoni püspök nem állította ki az erkölcsi érdem bizonyítványát a rend, a módszeresség és a pontosság számára, csupán annyit mondott, hogy szükségesek a boldogsághoz és a sikerhez. A régebbi nemzedékek talán azért dicsérték annyit ezeket az erényeket, mert ritkábban alkalmazták őket. A mi életünkben inkább érvényesülnek. A sebesség és közlekedés terén elért győzelmeink következtében könnyebben tudunk pontosak lenni, mint apáink a lovaskocsi korában... Sokkal több felszereléssel rendelkezünk a rendes élet megvalósítására, mint ők, köztünk talán több is a boldog ember, mint közöttük...”

Megnyerő lesz külseje

HA

CZINK

által tisztított és
festett ruhában jár

Az ébredés művészete

Robert Kemp, a kiváló francia kritikus írja ilyen című cikkében, mely a „Temps”-ben jelent meg:

„A dadaizmus igazi apja, Léon-Paul Fargue, aki feltalálta, anélkül, hogy beszélt volna róla, talán anélkül, hogy tudta volna, hiszen olyan volt az neki, mint a madárnak az éneke s aki ma is legcsodálatosabb művésze a képeknek, egy cikkben elbeszéli, hogyan szokott felébredni. Ha hasonló vallomást akarnánk tenni, te, vagy én, meg kellene állapítanunk, hogy rosszul, gondatlanul, együgyűen, bután ébredünk. Ő lassan ébred, mint a bölcs. A reggelben van a nap minden öröme... Ujságokkal telitömött pongyolát vesz fel, de nem siet az ujságok olvasásával. Hallgatja szállodájának zaját, a lift bugását, a Saint Germain des Prés negyed kiáltozásait. Minthogy nem sznob, megmaradt az üveges szekrényénél, melyben zuhog a reggeli nap. Csodálattal szemléli a narancsbefőttet... Szelleme, mely nemsokára olyan mozgékony lesz, mint egy „szudáni szöcske”, egyelőre nem akar hőstetteket véghez-

vinni...

A diszlet és minden kellék megvalósításával vajjon helyesen elő tudjuk-e készíteni ezeket a pillanatokat, melyek meghatározzák kedvünket, egészen a legközelebbi éjszakáig? Ki tudjuk-e jól választani az első látványt és az első muzsikát?... Elfelejtett finomságok. Durván ugunk az álomból a munkába, nem gondolva agyunkra, mint ahogy az ágyból a fürdőszobába ugunk, szívünkkel nem törődve... En lemondhat a tükrös szekrényről, mely a mennyezet reflexeivel szögeket, tárgyakat, annyi kedves megoldásra váró ábrázoló geometriai problémát adott, míg a párnán nyugtattam a fejem. Ostobán egyszínű falakat választottam a régi, nevetéses és tündéri minták helyett... S mint a többiek, én is jobbnak találom, hogy öntött vascsövekkel fűtsék. Nem kellemetlenek. Ritkán zörögnek... De mégis sajnálni kell a tüzkakas apró szertartását, a téli munka előjátékát... Ezt a színházat is bezárták. A tűz drámáját már nem játsszák többé.”

Irói nyugdíj

Bukaresti híradás jelenti, hogy nyugdíjpénztár létesül — az írók számára. Nyugdíjait kapniának eszerint legfelsőbb helyről történő kezdeményezéssel az írók.

Nagyon szép és nemes gesztus ez, amelynek közmívelődési jelentőségét nem lehet eléggé értékelni. Hiszen az írók, főleg az elaggott, vagy megrokkant írók és hozzátartozóik életsorsának, megfelelő életszínvonalának biztosítására országunkban eddig senkise gondolt. Eppen azoknál nem gondoltak erre, akik pedig a legönnebb, legáldozatkészebb, leghasznosabb polgárai az országnak. Mert, hogy az írók azok, bizonygatni sem kell.

A szellem emberei, akik lelkük kincsét pazarolva szótak műveiken keresztül az ország társadalmának szétosztani, amikor írnak, csak alkotnak, nem gondolnak szinte semmi másra, csupán az alkotás szent lázára és gyönyörűségére. Közönséges ember, nyárs polgár számára teljességgel ismeretlen nagy érzés, a teremtés és műalkotás diadalmas, nagy érzése sodorja őket és ilyenkor talán a képzelet, a lendület sodrából ragadtatva nem is jut eszükbe az anyagi siker, vagy sikertelenség, a tömeg előtti népszerűség, a hír és dicsőség. Regények, drámák, költemények, vagy más egyéb műfajú alkotások születnek a szívük, lelkük, kezük, agyuk nyomán — és ez a hév, ez a lendület hatalmasabb bennük mindennél, pénzbeli haszonnál, elismerésnél, dicséretnél. Az igazi író a mű gondolat, eszméje, alakjai, célzata lelkesítenek és ösztökélik teremtésre.

Emellett az írók az anyagiasság kérdéseihez nem is nagyon értenek, a materiális eredmény gyakran nem is szorított nekik kijárni, tehát gondok, anyagi nehézségek, közömbösség, mellőzés mellett alkotnak. A Szerencse és Siker tündérasszonya kevesekre is mosolyog rá igazán, főleg pedig úgy, hogy a bohém természetű, az átlag-emberektől eltérő életű írók vagyont gyűjthessenek maguknak. Ritka is a gazdag író, mint a fehér holló. Még a színpadi és filmszerzők között akadna aránylag a legtöbb, de tulsok ott se, más foglalkozási ágakhoz viszonyítva. Aztán még a sikerrel dicsekedhetők írók nagyrésze is nem igen tud a pénzzel bántani, s hamar előjön náluk a dinom-dánomra a számom-bánom, a hét bő esztendőre a hét szűk esztendő.

Nálunk különösen mostoha átlagban az írók helyzete. Kevés művéket tudják megjelentetni, alig van könyvkiadás, még román kiadó se tulsok, magyar pedig alig akad, a megjelent művek példányszáma is kicsi, az írói honoráriumok a nyugati országokhoz viszonyítva elenyészően csekélyek, szóval az írói sors, a közvélemény legteljesebben és legáldozatosabb lélekkel adakozó foglalkozási ágazatának sorsa cseppet sem irigylésre méltó. Még fiatalok, alkotó erőinek teljességében sem az, hát aztán elaggott, megrokkant állapotában.

A nyugati példák itt is egészen mások. Külföldön az írók helyzete általában sokkal jobb, segély és nyugdíj-egyesületeik vannak, gazdasági szervezeteik, — amelyek nálunk jórészt hiányoznak — az érdemi életet és az írók sorsát fellendítő alapítványok, pályadíjak, műveik példányszáma hatalmas, kiadók bőségesen akadnak, a szín házak, filmek pénz-sikeres útja sokkal nyitottabb előttük, olvasottságuk óriási méretű, az anyagi siker és dicsőség birodalma pedig sokkal gyakrabban és könnyebben nyílik meg nekik. Számos országban kegydíj, az északi államokban gazdag nemzeti ajándékok várnak az írókra. A külföldi író sorsa éppen ezek miatt általában sokkal kedvezőbb, mint itt nálunk, — nem is a sokszora legmostohább hellyel küzdő kisebbségi, hanem kifejezetten a többségi íróról szólva.

Az írói nyugdíjpénztár gondolata így mindenképpen a társadalom legszelebből rokonosított érdemi meg és a legteljesebb elismerést a mozgalom kezdeményezői iránt. De hiányoznak azok, hogy ez a szerető gondoskodás

Érdekes váltóper a kolozsvári törvényszék előtt

Elvült a váltókihágás, mert három év alatt nem bélyegezték le szabályszerűen a keresetét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Egy váltófizetési meghagyás ellen kifogásokat adott be az alperes. A beadvány azonban, mert nem bélyegezték fel kellőképpen, a bírósági irattárba került. Három év után az alperes kereset adott be annak megállapítására, hogy a fizetési meghagyás elvült. A felperes, képviselőben dr. Glasner Izsák kolozsvári ügyvéd szintén kereset adott be a járásbíróhoz, amelyben a váltókihágások elvülésének kimondását és egyben a váltófizetési meghagyás jogerős ségének kimondását kérte. A járásbíró, kimondván, hogy a fizetési meghagyás elleni kifogás elvült, perimálódott. Alperes felfolyamodással élt és a felebezési tárgyaláson hivatkozott a korábbi semmitőszéki döntésre, amely azt

mondotta, hogy a váltókihágással megindult váltóper, ha 3 évig szünetel, az egész eljárás perimálódott. Ezzel szemben a felperes azt adta elő, hogy a Semmitőszék döntése csak arra vonatkozhatik, hogy ha a váltóper megindult, tehát olyan esetben, amikor a váltófizetési meghagyás ellen beadott kifogások folytán a váltófizetési meghagyás ténylegesen váltóperre változott át. Azonban jelen esetben csak a váltókihágás nyújtható be, tárgyalást kitűző bírói diszpozíció nem történt, így a per meg sem indult, úgy hogy a váltókihágás nem változtatta át az eljárást váltóperre. A kolozsvári törvényszék Linzmayer tanácsa az alperes felfolyamodását elutasította és a felperesi álláspontot tette magáévá.

Szépségápolásra, vagy hamispénzgyártásra bérelték-e a halálvillát?

Izgalmas jelenetek a st. cloudi rem. lőtárgyaláson

(PÁRIS) A versaillesi esküdtszék előtt tegnap megkezdődött a két halálos elítélés: Weidmann és elsőrendű bűntárs: Roger Million párba. Az elegáns, szolgálatkész, bőbeszédű Million valutacsempészés miatt hosszabb börtönbüntetést töltött Frankfurtban, Blanc Jeannal, a harmadik vádlottal együtt. Ott volt cellatársa Weidmann, akiről így beszél most Million:

— Weidmann nagyon rokonszenves, kedves fiú volt. A frankfurti börtönben rádiót szerelt fel a cellában és zenét hallgattunk a börtönben. Hihetetlenül nagyszerű élmény volt. Weidmann igen jó családból származik. Ismertem édesanyját, aki csodálatra méltóan kedves asszony. Csak nagyanymhoz tudom hasonlítani Weidmann édesanyját.

VÉDŐK ÖSSZECSAPÁSA

Weidmann ekkor felugrott a vádlottak padjáról és harsány hangon kiáltott rá bűntársára:

— Megtiltom neked, hogy anyám nevét kiejtsd a szádon.

Million ezután bőbeszédűen vallott a gyilkosságok előzményeiről.

— A La Voulzie-villát azért vettük, hogy ott bűntényeket kövessenek el? — kérdezte az elnök.

— Nem — felelte Million. — Szépségápoló intézetet akartunk ott berendezni. Az első páciens által fizetett honoráriumból akartuk megvásárolni a szükséges berendezési tárgyakat. Miközben a pácienseket vártuk, énekelünk, táncoltunk, szórakoztunk a villában.

Amikor Million kijelentette, hogy nem tudott arról, hogy Weidmann meg akarja zsarolni az általa meggyilkolt Joan de Coven táncosnő nagynénjét, Weidmann azt állította, hogy Million részt vett a zsarolási kísérletben.

nemcsak a többségi, hanem a komoly és mindenképpen csak az ország javát szolgáló kisebbségi írókra is kiterjed. Ez volna igazán nemes és megértően szép gesztus, hiszen a szükség, alapokai részben a határon át betővő külföldi művek új illetékéből, tehát részben romániai vonatkozásban kisebbségi népek nyelvén írott művek utáni dijakból biztosítanak.

Azután helyénvaló lenne az akciót nemcsak a szépirodára nézve érvényesíteni de a megfelelő jogosultságú tudományos és szakírókra is, úgy a többi sereg, mint a kisebbségekre. Később pedig talán valamiképpen sort lehetne keríteni a képzőművész-társadalom nyugdíj jogosultságának biztosítására is, a kellő tervet kidolgozásával.

Igy kapnak és kaphatnak azután a szellemvilág, az irodalom és művészet érdemes, kiváló képviselői vagy hozzátartozóik öregeségükben és elaggottságukban az általuk mindig olyan hűségesen és odaadó áldozatos önzetlennel

A két fővádlott ellentétes vallomása körül éles szóváltás kerekedett a védők között. Henry Gereaud, Million nagy szakállu védője azt állította, hogy Weidmann azért akarja belekeverni ebbe az ügybe Milliont, hogy még jobban bonyolítsa a bűnyűgyeket.

— Million megvádolásával egy évvel kihúzza életét Weidmann — jegyezte meg Gereaud védő.

Moro Chafféri, Weidmann védője indulatosan pattant fel helyéről:

— Szégyen, hogy az ügyvédi talár viselője prejudikálhat a bíróság ítéletének és azt mondhatja, hogy a vádlott egy évvel meghosszabbította életét. Ez tiszteltatlenség az esküdtszékkel és foglalkozásunkkal szemben.

Gereaud úgy véd ugyancsak indulatosan utasította vissza Moro Chafféri rendutasítását. A védők között még további nyilvános összeütközés várható, mert a védelem taktikája nem egységes. A tárgyalást a két védő heves összeapása miatt fel kellett függeszteni.

WEIDMANN A HALÁL-VILLARÓL

Million további kihallgatása során azt vallotta, hogy a kozmetikai intézet céljaira három ezer frankot adott, amit nagyszüleitől kapott.

Weidmann nyomban vallomásra jelentkezett és kijelentette:

— Szó sem volt arról, hogy kozmetikai intézetet alapítunk. Millionnal együtt azért agyaltam ki ezt a mesét, hogy ezzel megszáruljunk Jean Blanc-t. Örülök, hogy ezzel kapcsolatban megmondhatom, hogy ha van becsületes ember, akkor Jean Blanc az. Nem azért mondom, hogy mentesítsem bűnétől, hanem azért, mert ez az igazság. Million ellenben nem adott egy

séggel kiszolgált társadalom részéről azt a késői köszönet-nyilvánítást és szeretet-viszontást, amelyet gyakran fiatalágukban és alkotó erejük buzgó teljességében valamilyen okból nem tudtak megkapni és erősen nélkülöztek miatta.

És megszűnne így az a ma bizony sokszor látott és tapasztalt elszomorító állapot, hogy híres írók, vagy hozzátartozóik az élet alkonyán szomorú szegénységben, vagy egyenesen nyomorban legyenek kénytelenek tengődni a sors mostohasága miatt. Ez a tény például a kis északi országokban egészen ismeretlen.

Milyen boldogító, nagy öröm volna, ha ugyanezt mondhatnók el már a magunk országáról is. Olyan cselekedet volna az, amely a kultúra iránti igaz szeretet legkésebb bizonyossága és legfelelősebb záloga, emellett olyan büszke, szép példa, amelyre kifelé és befelé egyaránt csak nagy önelégültséggel hivatkozhatnánk.

fillért sem az intézethez és ha nagyanyjától kapott pénzt, akkor ezt megtartotta.

Az elnök megkérdezte Weidmannról, hogy miért bérelték a La Voulzie-villát. Weidmann kijelentette, hogy ezt csak Joyau csendőrpáncsnok jelenlétében hajlandó megmondani.

Az elnök intézkedett, hogy a csendőrpáncsnokot nyomban idézzék meg a tárgyalásra. A versaillesi csendőrség páncsnoka még is jelent a tegnapi tárgyaláson és jelenlétében Weidmann elmondotta, hogy a La Voulzie-villát azért bérelte, hogy ott hamis pénzt gyártson és kábítószereket rejtson el. Miután azonban nem tudott találkozni azokkal a frankfurti fegyencsaraival, akiket ezekbe a manipulációkba be akart vonni, Millionnal együtt elhatározta, hogy emberrablásokat fognak elkövetni és a La Voulzie-villában rejtik el az elrabolt embereket, akikért váltásdíjat akartak követelni.

A lengyel-román barátság

Varsóban tett látogatása alkalmával Grigore Gafencu az ország külügyminisztere — mint ismeretes — fontos megbeszéléseket folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel a nemzetközi helyzetet, a lengyel-román viszonyt és a két országot egyformán érdeklő kérdéseket illetően. A megbeszélések szívélyes légkörben folytak le és annak megállapítására vezettek, hogy Románia és Lengyelország között nincs nemzetközi különbség a napirenden levő kérdésekben. A lengyel-román együttműködés, a bizalom és a barátság jegyében tovább fejlődik. Az 1921. évben Lengyelországgal megkötött szövetségi egyezmény az idők folyamán szoros együttműködés révén megszilárdult, úgy gazdasági, mint kulturális, idegenforgalmi, sőt katonai téren is azokkal a látogatásokkal, amelyeket a két ország vezérkarának vezetői kölcsönösen tettek és amely látogatások megszentelték a lengyel és román nép között a hagyományos barátsági köteléket.

Az 1922. évben Pilsudszky marsall meglátogatta I. Ferdinánd királyt Sznajában. Az ebből az alkalomból elmondott beszéde során a nagy államfő hangsúlyozta, hogy semmi sem választja el a két országot, ami megengedhetővé teszi azt, hogy kijelentsék: a Balti-tengertől a Fekete tengerig egyetlen nép létezik külön nemzeti zászlókkal, de ugyanolyan béke és szabadság vágya tölti lelküket. Ez a beszéd jóslás volt, mert 17 évvel később, napjainkban, annak lehetőségét vizsgálják, hogy csatortával kössék össze a Viszulát, a Dnyesztret, a Prutot és a Dunát, amely ilyen módon összeköttetést hozzon létre a két ország közt. Egy évvel később Románia uralkodói visszaadták Lengyelországnak a látogatást, 1937-ben Moscky lengyel köztársasági elnök és Öfelsége II. Károly király kölcsönös látogatást tesznek, amelyek a két ország közötti szövetség életképes ségét biztosítják. A lengyel-román barátság, amely a két ország életszükségéből származik arra hivatott, hogy védekező jelleggel megerősítse az európai béke érdekében tett törekvéseket.

Ez a szövetség az idők folyamán teljes egészében megőrizte a kezdeményezés eredeti jellegét. Az utóbbi időben Európában nagy változások történtek, de a lengyel-román barátság nemcsak, hogy megőrizte teljes egészében erkölcsi értékét, hanem tovább fejlődött, mely baráti kapcsolattá alakult át, olyan együttműködéssé, amelyet az események megkívántak. Azok a látogatások, amelyeket Gafencu külügyminiszter Varsóban tett, valamint megbeszélései, amelyeket a két ország közvéleménye érdeklődéssel és rokonszenvvel figyel, a mai nemzetközi események idején bölcs és megértésre mutató példát hoznak az együttműködésre, amely egyedüli lehetőség arra, hogy minden nemzeti gyümölcsöző módon haladjon célja elérésének, a békének útján.

Apróhirdetések

ADAS-VETEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T2031)

ELADÓ szép rezes vas gyermekágy. Str. Dumbrava Rosie 12. (3688)

SÜRGŐSEN eladó két ház hely 70 ezer és 170 ezer lejért villanegyedben, részletre is. Str. Amos Fráncu 9. (3620)

MODERN konyhabútorok kaphatók minden színben. Str. Barițiu 10. (3692)

ELADÓ villahely Szovátfürdőn, központban. Cim a kiadóban. (T2048)

FIGYELEM. Megérkeztek a tavaszi szövetmaradékok, damasztok, vásznak, tobrakkok legolcsóbban. Str. Măloasa 19, Samuel. (3514)

ELADÓ Fántanelei 67. sz. ház 1000 nm. 3 szoba, konyha, gyümölcsöskert. 500.000. (T 2001)

FRAKK. szmoking öltönyöket kölcsön ad Radics, Cal. Regele Ferdinand 22. — Ugyanott nem magas termetre 10 drb. télikabát eladó poton áron 70.000 lej helyett 38.000 lej. (T 2000)

FORDSON traktor eladó, cséplésre felszerelve. Cluj. Str. Pietroasă 24. (3556)

ELADÓ ebédli kredenc és fodrász forgószékek. Ert.: Str. Moldovei 8. Reszlingnél. (3637)

URI és hölgyfodrászüzlet központban elköltözés miatt olcsó házbérrel eladó, vagy ahhoz társat keresek. Eladó esetlen külön a hölgyfodrászat. Leveleket Newyory postához. (3754)

ELADÓ Rugului uccában 4 szoba, konyha családi ház. Szigethy, Cal. Moșilor 4. (3740)

ELADÓ Str. Gajduban 600 m villatelek. Ert.: dr. Puskás, Str. Calvin 2. Telefon: 3672. (3747)

JÓKARBAN levő 100 darab széket és ehhez megfelelő asztalokat keresünk megvételre. Ajánlatokat: Dr. Glasner, Calea Regele Ferdinand 43. címre kérünk. Telefon: 21-66. (3785)

SÜRGŐSEN eladó egy fekete svéd márvány sírkő. Érdeklődni lehet a temető gondnokságánál. (3782)

MÉLY gyermekkosci nagyon olcsón eladó. Str. Papiu Ilariu 37. (3781)

GYERMEKKOSCI, modern, majdnem új, eladó. Str. Episcop Ivan 38. (3780)

ELADÓ újabban épített jövedelmező bérház több üzlettel, lakásokkal, nagy betonpincével 650 ezerért. Közvetítők nélkül Cim a kiadóban. (3763)

ELADÓ női ruhák, lila selyemblúz, mosóblúzok, aljak, női ingek, nadrágok, háló ingek, alsólepedők. Str. Avram Iancu 18., emeleten 12. ajtó. Délelőtt 10—12, délután 3—4 között. (3786)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek nagy választékban eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (3789)

KERTES villában parkettes szoba, konyha, elő- és fűdőszoba május 1-ére kiadó. Str. Bădescu 9. (3746)

VILLATELEK eladó. Str. Hasdeu 59-a. alatt. (3751)

NŐI tavaszi kabát olcsón eladó. Str. I. Maniu 32. (3802)

DIVÁNY és asztal eladó. Cal. Moșilor 59. (3804)

100 lej előleggel heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket dus választékban. Arco, Memorandului 25. (T2055)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, veszek és eladók. Női tavaszi kabátok is kaphatók Grünfeldnél, Str. Regina Maria 14. (3812)

MODERN dióhálók és kombináltak olcsón eladók. Cal. Reg. Ferdinand 65. sarkon. Ugyanitt üzletnek, vagy műhelynek helyiség sürgősen átadó. (3814)

ELADÓ nagy férfi szabó varrógép. Klein Lázár, P. Abator 3. (3816)

PARCELLÁK, prima fekvésűek 60.000 lejtől eladók. Universal, Str. Regina Maria 20. (3817)

60.000 lejtől egy és kétszobás házastelkek eladók. Universal, Str. Regina Maria 20. (3818)

900.000 lejtől 2x kétszobás, komfortos lakás 140 m emeletes garázhelyiséggel 1000 m² méter² telekkel közvetlen vasút mellett eladó. Universal, Str. Regina Maria 20. (3819)

250.000 lejtől 2000 m² telek 27 méteres fronttal, gyümölcsös, szőlővel, 3 szobás, füves verandás lakással átvehető. Universal, Str. Regina Maria 20. (3820)

OLCSÓ családi, vagy jóljövdelmező házakat minden igénynek megfelelően ásat az Universalnál kap. Str. Regina Maria 20. (3824)

A tavaszi szezon nagy meglepetése: „A vasgyáros” és az „Orlov”!

A szintársulat távolléte alatt érdekes meglepetéssel szolgál a színház a kolozsvári közönségnek. A tavaszi meglepetés öt nagysikerű, pompás szindarab: A Vasgyáros, az Orlov, a Lili, az Ida regénye és az Ördög mátkája. Ezt az öt, valóban óriási sikerű darabot nem kell külön méltatnunk. Mindenkinél élénk emlékeztetében van még Ohnet Vasgyárosának könnyekig megindító története, a gyönyörű muzsikájú romantikus nagyoperett, az Orlov, a régi idők visszatérő, csipkefinom zenéjű, bájos operett, a Lili és Gárdonyi Géza hangulatos vigjátéka az Ida regénye, s a régi kedves népszimű, az Ördög mátkája.

Ezt az öt nagysikerű darabot a legutóbbi műkedvelő versenyen ezüst sor-

leget nyert kolozsvári műkedvelő egyesületek mutatják be a következő sorrendben:

Szombaton este 9 órakor a Vasgyáros, a monostori műkedvelők előadásában, olcsó helyárakkal. Vasárnap délután 6 órakor az Orlov, az Orpheus előadásában, rendes helyárakkal. Április 2-án, virágvasárnap d. u. 6 órakor az Ida regénye. A kerekdombi műkedvelők előadásában. Olcsó helyárak. Este 9 órakor az Ördög mátkája. A székelyek előadásában. Olcsó helyárak. Ezeknek az előadásoknak a jegyeit csütörtöktől árusítja a színház jegypénztára.

Páratlan érdeklődés nyilvánul meg ATTILIO RANZATO szerdai gordonkahangversenye iránt

Szerdán este lesz Attilio Ranzato, a kivételes tehetségű fiatal olasz gordonkaművész egyetlen hangversenye. Attilio Ranzato Milánóban született, most huszonnyolc éves és első nyilvános hangversenyét tízéves korában adta. Nevét már évekként elzött együtt emlegették Sasalszal és Cassado-val,

mint az olasz zenei világ nagy ígéretét. Az egész világsajtó megegyezik abban, hogy Attilio Ranzato már első nyitortyuvonásával meghódította hallgatóságát.

A szerda esti hangverseny iránt páratlan érdeklődés nyilvánul meg.

a vad gyerekek és a vad nők táncán kívül a matróz induló, egy kis 4 éves gyermek tengerész tánca és főként a vad férfiak fagyolós tánca lesznek kiemelkedő számai a mesejátéknak. Miután számoszt helyek lesznek, célszerű már keddtől fogva megváltani a jegyeket.

— ROBINSON CRUSOE. E hó 25-én, szombaton délután 4 órakor és 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor pompás kiállításban mutatja be a színház a „Robinson Crusoe” mesejátékot. A 10 képből álló énekestáncos mesejáték sok meglepetéssel szolgál a közönségnek. Miss Margit harmonikás számai.

MODERN, új bérházak, bérpaloták jól jövedelmezők eladók. Universal, Str. Regina Maria 20. (3821)

ELADÓ ház szoba, konyha 70 ezerért. Str. Maramuresului 90. (3825)

210.000 lejjel modern komfortos kétszobás házastelek átvehető. Universal, Str. Regina Maria 20. (3822)

275.000 lejtől háromszobás, fűdőszobás és egy szoba, konyha ház eladó. Universal Str. Regina Maria 20. (3823)

FEKETE és szürke ruha eladó. Str. A. Iancu 17. Házfelügyelő. (3826)

ALLAST KERES

INTELLIGENS, jóméjű fiatal urinő elmenne házvezetőnőnek magános urhoz, vidékre is. „Otthonra vágyom” jelíggel. (3601)

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres azonnalra. Cimeket „Villanyhoz értő” jelíggel. (3828)

KONFEKCIÓS gyorsgépész kimérlet után szab, állást keres. Str. Decebal 55. (3829)

ALLAST KAPHAT

BEJÁRÓNÓ kerestetik egész napra azonnalra. Str. Saguna 4. Restaurant. (T2054)

CIPÉSZSEGÉDET, perfect nő munkást állandó munkára keresek azonnalra. Török, Reg. Ferdinand 57. Sighisoara. (VT2041)

KERESEK azonnali belépésre két elsőrendű szabósegédet, nagymunkást, állandó munkára, Massler Iacob, Bistrița. (V3736)

MEGBIZHATÓ, tisztességes mindenest, főznitudo azonnal, vagy 1-ére felvétetik. Cim: Öv. Székelyné, „Cukorkakirály” P. Unirii 26. (3733)

AZONNALI belépésre szobaleány kerestetik. Cim: Dr. Gombos, Str. Berde 2. (3750)

BEJÁRÓNÓT keresek azonnalra. Strada Matei 5., I. em. ajtó 2. (3800)

KERESEK azonnali belépésre mindenest. Cim a kiadóban. (3795)

VIZVEZETÉK szerelőt, önállót, azonnal fölvesz Kerényi, Str. Vlahuță 4. sz. (3797)

TANULÓT fizetéssel azonnal fölvesz Kerényi, Str. Vlahuță 4. (3798)

KISEGÍTŐT keresek, ügyes, jól számolót, élelmiszakmából. Cim a kiadóban. (3794)

BORBÉLYSEGÉDET azonnalra felveszek. Cal. Mănăstur 36. (3791)

BEJÁRÓNÓ megbízható, délelőtti órákra felvétetik. Jelentkezni személyazonossággal. Str. Avram Iancu 18., emeleten, 12. ajtó. (3787)

ELSŐRENDŰ nagymunkás varróleányt felvesz Vértesszalón, Str. Cosbuc 12. sz. (3779)

FÉRFI konfekcióhoz kézimunkás felvétetik. Str. Dragalina 26. I. em. (3827)

KIFUTÓFIUT vagy leányt felvesz Aida cukorkaüzlet, Str. N. Iorga 11-a. (3810)

VARRÓLEÁNYT felvesz Kardosné, Cal. Reg. Ferdinand 53. (3811)

BORBÉLYSEGÉDET azonnal felveszek. Frizeria Wolf, Str. Paris 72. (3806)

EGY szabótanulót felvétetik. Cal. Reg. Ferdinand 11-a. Sztankovits. (3808)

CIPÉSZSEGÉDET, fiatal vegyes munkára felvesz Harváth, C. Moșilor 102. (3807)

KÜLÖNFÉLEK

VILLANYDOLÁLÁS 150 lej. Baier Guszt, Str. Regina Maria 36. (3119)

SZOBAFESTÉST olcsón, modern minták szerint vállalom, Jó kivitel garantálva. **BENDE BELA**, Stf. Gheorghe, Str. Petru Maior 34. Tanulót felvesz. (VT 2028)

HA azt akarja, hogy tavaszi ruhája jól álljon, keresse fel Izsák Barabás urit és női divatszalonját. Stf. Gheorghe, Stefan cel Mare 3. Jutányos árak, pontos kiszolgálás. (VT 2029)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidlöf) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1773)

NEMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

KERESEK 25.000 lej kölcsönt sürgősen 1-s: bekebelezésre, magas kamatot fizetek. Közvetítő díjazok. Leveleket „Biztos fedezet” címen a kiadóba. (3741)

FINANSZIROZNEK vállalatot 3—600 ezer lejjel, ahol tőkém biztosítva volna és az adminisztrációt végezném vagy ellenőrizném. Ajánlatot „Adminisztratív szakember” jelíggel kérek. (3482)

ELVESZETT egy bernáthegei kutya láncsal, megtalálóját, vagy nyomravezetőjét jutalomban részesül. Str. Rugului 36. Papp Mihály. Ugyanott egy kétüléses lószekér eladó. (3809)

ELVESZETT Kovács Ilona névre szóló betegsegélyző könyv Cal. Victorieiában. Megtálalója jutalomban részesül Cal. Victoriei 20. házasternél. (3815)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ komplett 2 szoba, konyha emeleti nappal sarklakás főtér mellett. Strada Matei 5., portásnál. (3685)

KIADÓ fűsziluterin raktárhelyiség P. Unirii mellett 200 nm., száraz, világos, uccal és udvari bejárattal. Str. Matei 5., portásnál. (3686)

KIADÓ üzlethelyiség, jelenleg trafik, április 1-étől belvárosban. Telefon: 3063 (T2049)

HÁROMSZOBAS komfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Decebal 3. sz. (T2022)

3 SZOBÁS komfortos lakás külön villa, kerttel május 1-től kiadó. Értekezni 3—5 óráig Str. Lutoasă 5. Czako-nál. (3394)

STR. I. Maniu 13—15 szám alatt 2 szobás lakások kiadók. (3615)

STR. Neagră 5. sz. alatt kiadó külön telek 4 szobával. Cim a kiadóban. (3616)

KÉT parkettes uccai szoba előszobával belvárosban május 1-ére kiadó. Irodának is megfelel. Cim a kiadóban. (3796)

SZOBÁ, konyha azonnalra kiadó. Piața Unirii 12. (3793)

KIADÓ szoba, konyha stb. Gruianban. Ert. tekezni: Str. Fericirei 14. (3764)

KÉT különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Iuliu Maniu 32. sz. (3799)

30 ÉVE fennálló fűszerüzlet teljes berendezéssel kiadó. Fekete. Str. Mărăsești 66. szám. (3788)

KIADÓ május 1-ére külön telken modern 1 szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Str. Aurel Isacun. Értekezni: Str. Rugului 40. sz. (3784)

KIADÓ május 1-ére külön telken modern 2 szoba, konyhamellékhelyiségekkel, nagy kerttel Str. Aurel Isacun. Értekezni: Str. Rugului 40. (3783)

KIADÓ május elsejére 4 szobás, komfortos lakás, külön telken, esetleg 2—3 üres szoba. Legiunea Ardeleană 32. Ert.: Anania, I. Maniu 25. 8—2-ig. (3803)

LAKAST KERES

TISZTVISELŐNŐ teljes ellátást keres uri családnál. Cimeket kérek Cal. Reg. Ferdinand 70. portásnál. (3805)

Színház

Szerda este 9: Attilio Ranzato, a világhírű csellóművész egyetlen hangversenye. A zongoránál Renzo Bossi.

Csütörtök este 9: A főiskolások Bartók-Kodály hangversenye.

Péntek „Vasgyáros” és „Orlov” előkészületei miatt nincs előadás.

Szombat délután 4: Robinson Crusoe. Gyermekelekedés, Hetényi Elemér rendezésében.

Szombat este 9: Vasgyáros. (A műkedvelő versenyen ezüst serleget nyert Monostori Műkedvelő Egyesület diszeloadására. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. e. 11: Robinson Crusoe (Gyermekelekedés, Hetényi Elemér rendezésében.)

Vasárnap este 6: Orlov. (A nagysikerű romantikus operett felújítása, a műkedvelő versenyen ezüst serleget nyert Orpheus egyesület diszeloadására, 26 tag zenekarral, teljesen új díszletekkel. Rendes helyárakkal.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Játékosok. Kalandorfilm. Fősz.: Claire Trevor, Akim Tamiroff.

ROYAL MOZGÓ: Nagykerítő. Strauss János élete Bécsben. Fősz.: Luise Rainer, Fernand Gravetz, Milica Koryus. A Metro Goldwyn jubileumi sorozatából.

RIO MOZGÓ: (vált Munkás Mozgó) I. Botrány az operában. Vigjáték. Fősz.: Marx testvérek. II. Az ördög leánya. Detektivdráma. Fősz.: Otto Kruger, Gloria Holden és Margarette Churchill.

III. Schubert szerenád. Kőv. műsor: Ut a határ felé. II. Halálós veszedelem. Fősz.: Dick Foran.

EDISON MOZGÓ: I. Piccadilly Jim. Vigjáték. Fősz.: Robert Montgomery és Madge Ewans. II. Testvér testvér ellen. John Wayne, a cow-boy királlyal.

III. Híradó. Jön: Stan és Bran.

URANIA MOZGÓ: Zaza. Fősz.: Claudette Colbert, Herbert Marshall.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Gunga Din. Oriásfilm. Fősz.: Cary Grant, Victor Mc. Laglan és Douglas Fairbanks. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

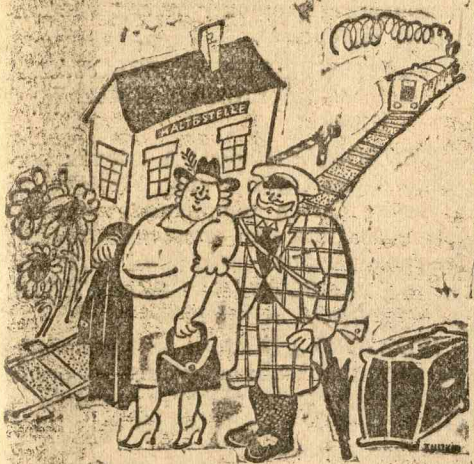
— Az öreg krokodil gyomrának gyémánt- és aranykincsei. Londonból jelentik: A rhodésiai Gwanda folyó partján egy öreg krokodil lőttek, amelynek gyomrában egy Krüger-féle transvaali aranypénzt, hat csiszolatlan gyémántot és egy pár aranykarkötőt találtak. Az úszó kincstárban talált drágaságokat átadták a hatóságoknak a jogos tulajdonos örököseinek felkutatására.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Március 22, Szerda.
Róm. kat.: Gen. Katalin. Prot.: Ok.
tán. Ort.: Mart. Vazul. Izr.: 2.
Niszron.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre
150, és hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

— Jaj de jó, hogy siettünk. Így mind
össze csak két perccel késők le a ve-
natot.

— Ügyeleti gyógyszerárak. Folyó
hó 18-tól, szombaton reggeltől folyó hó
25-ig, szombaton reggelig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Unicorn, Uniri-tér, Demeter,
Motilor út, Somlea, Regele Ferdinand
út, dr. Cseresznyés, Marechal Foch-
utca.

— JÓ ES OLCÓS BÖRT ES TAL-
PAT Kozák börtönében kaphat. Cluj,
Piata Mihaj Viteazul 15.

— Időjárásjelentés. A bukaresti idő-
járás-kutató intézet jelentése szerint a
legnyomás csökkenése, változékony fel-
hőzet és a hőmérséklet emelkedése vár-
ható. Az ország nyugati részében köd,
eső. Az időjárás nedves, csapadékos-
sá fog válni.

— Szigorúan ellenőrzik a gépkocsive-
zetői engedélyeket. Bucurestiből jelen-
tik: A fővárosi rendőrség közlekedés-
ügyi osztálya általános ellenőrzést tar-
tott, amelynek során felülvizsgálták a
gépkocsik közlekedési engedélyét. Több
soffornél nem találtak engedélyt, míg
az egyiknek hamis engedélye volt. A
rendőrség szigorú vizsgálatot indított,
mert az a feltevés, hogy az országban
hamisított banda működik, amely jó-
pénzért igazolványokkal látja el a sof-
főröket.

— Értesítés. Értesítjük a Casa Mum-
ci nyugdíjasait, hogy a márciusi nyug-
díj-fizetés alábbi sorrendben: 24-én reg-
gel 8 órakor kezdődik. Sorja 7. 1-től
200-ig, Sorja 7. 200-tól 300-ig, Sorja
14. 1-től 200-ig, Sorja 14. 200-tól fol-
yatólag. — Salvan Teodor tk., elnök,
Vasvári Leopold sk., titkár.

— Ötmillió lejes hitel vetőmagvásár-
lása. Bucurestiből jelentik: A pénz-
ügyminisztérium ötmillió lejes rend-
válti hitelt nyitott. Ebből az összegből
tavaszi vetőmagot vásárolnak a szűkül-
ködő gazdálkodók részére, akik a me-
zőgazdasági kamarkák útján ingyen fog-
nak kapni vetőmagot.

— Súlyos szerencsétlenség érte a
kereskedőt és az ügyvédet. Bucuresti-
ből jelentik: A Bukarest—Giurgiu-i or-
szágúton nagy sebességgel haladt mo-
torkerékpárján Petre Coman olteniai
kereskedő, a gép oldalosarában G.
Stefan ügyvéd ült. Az egyik kanyaro-
dónál a motorkerékpár az árokba for-
dult, maga alá temetve utasaikat. Az ügy-
véd koponyaalapi törést szenvedett,
míg a motorkerékpárt vezető Coman
súlyos természetű sérüléseket. Mind-
kettőjüket súlyos állapotban szállított-
ák kórházba.

Felmentette a katonai törvényszék Botos Jánost a kéményseprési szabályrendelet ellen való izgatás vádja alól

Dr. Bornemisa Sebastian polgármester (tanvallomása
a Házulajdonosok Szövetségének titkára mellett)

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A múlt év
tavaszán történt, hogy Richard Fili-
pescu volt polgármester jelentős mér-
teken felemeltette a kéményseprési
díjakat és házikezelésbe vettette a ké-
ményseprést. Erre vonatkozólag sza-
bályrendeletet is dolgozott ki, amely
nagy feltűnést keltett a város lakossá-
ga körében, amelynek részére az intéz-
kedés új, jelentős terhet jelentett. Min-
den fórumon megindult a harc, egy-
részt az érdekelt képviselők, másrészt
a város lakossága, így a Házulajdono-
sok Szövetsége között, amely elke-
seregett harcot folytatni a szabályrendelet
ellen. A harcnak meg is lett a kellő
eredménye: az új polgármester részben
visszaállította a régi rendszert, a ré-
gi kéményseprési illetékeket tartotta
életemben, de a kéményseprés továbbra
is házikezelésben maradt.

A polgármester feljelentése

A harc még a szabályrendelet jóvá-
hagyása előtt komoly fordulatot vett.
Richard Filipescu polgármester ugyan-
is a katonai törvényszékhez feljelentést
adott be Botos János, a Házulajdono-
sok Szövetségének főtitkára ellen, hogy
Botos a város lakosságát az engedeli-
meség megtagadására szólította fel a ké-
ményseprési szabályrendelettel kapcsó-
latosan, azt mondván: ne fizessen a la-
kosság illetéket, mert a szabályrende-
let törvénytelen.

A katonai törvényszék meg is indi-
totta az eljárást Botos János ellen, aki
nek ügyét tegnap tűzte ki tárgyalásra a
törvényszék. A tárgyalás folyamán a
vádolt előadta, hogy nem érzi magát
bűnösnek, a szabályrendeletet a minisz-
terium nem hagyta jóvá, azt illetékes
helyeken megtámadták és így a lakos-
ságnak nem volt kötelessége a követett
magas illetékeket megfizetni.

A vád tanuja nem tud semmit

A vád tanuja, Platsintár János, a
Katonai gőzsütőde cégvezetője, aki a
vádirat szerint állítólag tanuja volt
az izgatásnak, elmondja, hogy nem is
ismeri Botos Jánost, soha sem beszélt
vele.

Kihallgatta a katonai törvényszék
dr. Bornemisa Sebastian polgármes-
tert, aki a következőket mondotta:

— Az elődóm által készített ké-
ményseprési szabályrendelet a maga
rendelkezéseiben izgatott fel a város kö-
zönségét. Nem tudok arról, hogy a
Házulajdonosok Szövetsége valaha is
izgatott volna a törvények ellen. Én
magam a Házulajdonosok Szövetségét
igen nagyra becsülöm és mint polgár-
mester állandóan együttműködöm ez-
zel a kitűnő intézménnyel. Botos Jánost
igen jól ismerem, reádes, korrekt em-
bernek és nem tartom képesnek arra,
hogy a törvény ellen izgatott volna.

Az ügyész felmentést kér

A tanukihallgatások után Barbu ör-
nagy-ügyész emelkedik szólásra:

— A tanukihallgatásokból nem bi-
zonyosodott be, hogy a vádlott a törvé-
nyek ellen izgatott volna. Kérem a bi-
róskodó a vádlottat bizonyítékok hiányá-
ban mentse fel.

A „vádbeszéd” után dr. Bartha Ignác
es dr. Trambitász ügyvédek szóaltak
fel. Ismertetik az ügy előzményeit,
hangsúlyozzák, hogy Botos János törvé-
nyesen járt el, felmentését kérik.

A katonai törvényszék rövid tanács-
kozás után meghozza ítéletét. Felmenti
a vádlottat a vád és annak minden kö-
vetkezménye alól.

Ezzel lezárult a kéményseprőszabály
rendelet elleni harcnak ez a fejezete és
és sok nehézség és vihar után remélhe-
tőleg végleg lezárult a kolozsvári ké-
ményseprési szabályzat kérdése.

— REPÜLŐBÉLYEGKÖTELESEK A
CFR-NEK ADOTT SZÁMLÁK ES
NYUGTÁK. A CFR vezérigazgatósága
közzétette az alábbiakat: A CFR
szervei, hogy az új repülőbélyegtvény ér-
telmében minden üzleti megállapodás
vagy minden bélyegköteles irat, ame-
lyet a CFR üzleti megállapodás érte-
lmében kereskedővel, iparossal vagy
magánszeméllyel köt, repülőbélyegkö-
teles, még abban az esetben is, ha ezen
iratok, számlák, vagy megállapodások
kincstári bélyeg alól mentesek is. Így
tehát minden számla, nyugta, bordero,
amelyet a CFR-nek benyújtanak, re-
pülőbélyegkötelezettség alá esik.

— Tisztelettel értesítjük a n. é. kö-
zönséget, hogy a Calea Marechal Foch
1—3 szám alatt borkereskedést nyi-
tottunk. Óriási választék bór, talp és
kellékanyagokban. Eladás nagyban és
kicsinyben. Legelőbb bevásárlási for-
rás. Szíves partfogást kér OPREA
SIMIAN FIAI Râmnicul Vâlcea-i bór-
gyár cluj-i lelakata.

— A szomszortományi vendégipari
munkások közgyűlése. Kolozsváron a sa-
mozortományi vendégipari munkások
ma délután nagyfontosságú értekezletet
tartanak a pincérmunkások otthonában.
Az értekezleten részletesen megtárgyalják
a szakmát érintő időszerű kérdéseket, el-
sősorban is a Szomszortományban megkö-
tetendő kollektív szerződés kérdését. Ezen-
kívül gazdasági vonatkozású kérdésekről
tanácskoznak. Az értekezleten Biros Ist-
ván elnököl.

— Esti istentisztelet a Református
Teológián. A Református Teológia böj-
ti istentisztelet-sorozatában folyó hó
21-én, kedden este fél 9 órai kezdettel
dr. Gönczy Lajos teológiai igazgató
tart előadást. Előadásának címe — kö-
vetve az eddigi előadások témájának
fonálát — „Menny és pokol” lesz. A
Teológia igazgatósága lapunk útján is
meghívja a református, egyház híveit és
az érdeklődőket az előadásra, melyre
a belépés díjtalan.

Az üzlet nem magánlakás a törvény nem tiltja off a gyülekezést

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Matos János
és Matos Sámson bánffyhungyadi keres-
kedők tiltott gyülekezés vádjával ke-
rültek a katonai törvényszék elé, mert
1938. április 4-én állítólag gyűlést tar-
tottak volna több bánffyhungyadi lakos-
sal. A tárgyalás folyamán kiderült,
hogy a vádlottak, akiknek üzletük volt,
ívet köröztek aláírás végett, amelyben
arra kérték az illetékes hatóságokat,
hogy rombolják le a Bánffyhungyadtól
nem messze fekvő bélesi vízduzzasztó
gátat, mert az tavaszi áradás esetén
előrelételesen fenyegeti a várost. A tör-
vényszék nem hallgatta ki a tanukat.
Marie Popescu védőügyvéd-kapitány az-
za érvelt, hogy nem történt gyüleke-
zés, a vádlottak valóban köröztek ívet
aláírás végett a boltban bevásárlásokat
végző vevők között. Az üzlet azonban
nem magánlakás — mondotta a védő-
ügyvéd — és ha abba vevők mennek
vásárolni, az nem tiltott gyülekezés.

A katonai törvényszék elfogadta a
védelem álláspontját és felmentette a
vádlottakat.

— Kitűnően sikerült a Munkás Athe-
neum irodalmi matinéja. A kolozsvári
Munkás Athenium írói csoportja vá-
sárnap színvonalas irodalmi matinét
rendezett az Építőknek Otthon disz-
termében. Kovács Katona Jenő elnöki
megnyitója után Asztalos István mun-
kásíró nagy tetszés mellett olvasta fel
legújabb novelláját. Nagy István, a
Helikon pályázatán díjat nyert faipari
munkás érdekes tanulmányával kel-
tett feltűnést és végül Brasay Viktor
hangulatos költeményeiből adott elő
néhány jölsikerült alkotást. A Munk-
kás Athenium vezetősége elhatározta,
hogy irodalmi matinét a nagy érde-
klődésre való tekintettel, valamint a
munkásság szellemi színvonalának eme-
lése érdekében, rendszeresen fogja.

— Beszűntetik a Bukarest—Páris
légijáratot. Bukarestből jelentik: A he-
ténként háromszor közlekedő Buka-
rest—Páris légi utvonali utasszállító
gépe tegnap nem indult el. Újabb ren-
delkezésig a légi közlekedést ezen az
utvonalon megsűntetik.

— Fontos távirati jelentés... A Pe-
tit Parisien című, külpolitikai jól infor-
máltágáról nevezetes francia napi-
lapban olvassuk a következő londoni
távirati jelentést: (A Petit Parisien kü-
lön távirata.) Az esernyő, amelyet Ne-
ville Chamberlain magával vitt euró-
pai békeutjára, 40 éves. Mrs. Cham-
berlain ajándékozta a férjének és négy
szer kapott új huzatot.

— Beszűntette működését a Bohusi
posztógyár. Bohusról jelentik: A román-
iai közzgazdasági élet igen jelentős
vállalkozása, a Bohusi posztógyár,
nyersanyaghiányra való hivatkozással
felmondott 2000 munkásának. A mun-
kások remélik, hogy a gyárnak siker-
ül rövidesen a szükséges nyersanyagot
megszereznie és az üzem újlag meg-
kezdheti működését.

Rádió

SZERDA, március 22.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna: rádióhírek
reggeli hangverseny, háztartási és orvosi
tanácsok, a műsor befejezése. 12: Déli
hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelen-
tés, kulturális és sport hírek, vízállásjelen-
tés. 13:05: Rádizenekar. 13:30: Lemezek. —
14:10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhiadó.
15:10: Rádióhírek. Időszerű anyag. 18: Ka-
tonazene. 19: Időszerű anyag. 19:15: Le-
mezek. 20: Felolvasás. 20:15: Táncezen-
ye. 21: Chepar zongoraművész hangverse-
nye. 21:35: Schmidt: Ötös. 22: Hírek. 22:15:
Balalajkazené. 20:40: Vendéglői zene. 23:
Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek,
étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. —
13:10: Hanglemezek. 13:30: Hírek. 14:30:
Zenekar. 15:35: Hírek. 16:30: Előadás. —
17:15: Diákféltő. 17:45: Hírek. 18:10: Bee-
thoven zongoraszonáta. 18:35: Előadás. —
19:05: Cigányzene. 20:05: Előadás. 20:25:
Turandot dalmáj, az Operaház előadása.
20:20: Hírek. 23:20: Hanglemezek. 23:40:
Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
veken. 24: Táncelemezek. 24:40: Olasz-
nyelvű előadás. 1:05: Hírek.

Borzalmas vulkán-katasztrófa Kongó Allamban

(LEOPOLDVILLE.) (Kongó.) A belga Kongó közepe táján a Kivu tó közelében a Miabung-i vulkán borzalmas méretű kitérése következett be tegnap. Emberemlékezett óta nem történt ilyen szörnyű elemi katasztrófa ezeken a tájakon. A vulkánkitörés 250 négyzetkilométernyi területen valósággal lánggá változtatta át az egész területet és a néger falvak százait hamuvá égette. A Miabung-i oldalán számos új kráter támadt, amelyekből irtózatosszerű lávafolyam ömlik a Kivu-tó felé. A lángoló folyam szélessége meghaladja a 10 kilométert és utjában mindent elpusztít. A katasztrófa méreteiről még nem érkeztek meg a tulajdonképpen hivatalos jelentések.

Egymásba rohant két gépkocsi az éjszaka folyamán

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Súlyos kiemelésű gépkocsiozútközés történt az éjszaka 11 és 12 óra között a szamosfalvi vám közelében. A Cluj 944. rendszámu, Szamosfalva felé nagy sebességgel rohanó luxusgépkocsi, amelyet Székely István sofőr vezetett, a vámhivatal előtt teljes erővel összeütközött a szemben jövő 435. Cluj jelzésű autótaxival, amelyet Ratiu Ioan sofőr vezetett. Az összeütközés következtében a 944. rendszámu luxusgépkocsiban ülő Filip Sándorné és Morar Maria unokahúga súlyosan megsebesültek. A két gépkocsi is súlyosan megrongálódott. Telefonon értesítették a súlyos balesetről a rendőrséget, valamint a mentőket, akik a sebesült fiatal nőket beszállították a sebészeti klinikára, ahol műtétet hajtottak végre rajtuk. Az orvosok megállapították, hogy Filip Sándorné minden veszélyen túl van, unokahúgának, Morar Máriaának azonban válságosabb az állapota, mert oldalbordatörtést szenvedett. A csaknem szétzúzódt gépkocsikat ma reggel teherautóknak bevitték a rendőrségre. A két gépkocsivezetőt is őrizetbe vették a vizsgálat megejtése céljából. Az eddigi vizsgálat megállapítása szerint a karambolt állítólag a luxusgépkocsi vezetője idézte elő azzal, hogy a gépet túl nagy sebességgel vezette. A sofőrök csak jelentéktlenebb zúzódásokat szenvedtek.

— **Rendőrségi hírek.** A rendőrség erkölcserendészeti ügyosztálya az éjszaka folyamán előállította Pascala Margit vidéki nőt, aki Kolozsváron napok óta tiltott prostitúciót üzött. A rossz utra tévedt fiatal nőt ma délelőtti orvosi vizsgára utalták, amely után hazatoloncolják szülőfalujába. — Jelentették, hogy a Marechal Foch utcában hét főre virradólag Nemes Lajos Iuliu Maniu utcában lakó szolgaleány megáldadta és késsel megzsartha Györfi Ferenc Ciordas-ucca 1. szám alatt lakó szolgaleányt, akit a mentők szállítottak be a klinikára. A támadó azután nyomtalanul eltűnt. A nyomozás során a rendőrség közege rövid időn belül elfogták Nemes Lajost. Megállapítást nyert, hogy Bandi Péter nevű barátja is segédkezett a bántalmazásnál. A két verekedő kihallgatása folyamatban van.

— **Meghalt Maxim Nicolae, a Vltorul volt igazgatója, a romániai újságírók egyik büszkesége.** Bucurestiből jeleltük: A romániai sajtóéletnek újólag súlyos gyászja van. Tegnap meghalt Nicolae Maxim, az egyik legkiválóbb és legképzettebb romániai újságíró. Maxim Nicolae a Jassii Miscarea című lapnak volt az igazgatója. Az elhunyt lapvezér mindenkor a haladó szellemi és emberi gondolat képviselője volt. Szabadságjogok védelmezője, melegszívű megértő lelkű ember és ritka jó pajtás. Mindössze 54 évet élt.

Anglia hathatalmi értekezletet hív össze

Németország új békét akar

(LONDON.) (Reuter.) A szovjet kormány tudvalevőleg javaslatot terjesztett Angliához, hogy hívjanak egybe nemzetközi értekezletet a rendkívül kiéleződött politikai helyzet megvitatására. Az angol kormány most válaszolt erre a javaslatra, még pedig kedvezően. Vagyis hozzájárult ahhoz, hogy valóban összehívják a nemzetközi konferenciát, de az eddigi álláspontjától eltérően, a konferencia csupán hat államra korlátozódik. Ezek: Anglia, Franciaország, a szovjet, Lengyelország, Románia és Törökország. Bulgáriára, Görögországra és Jugoszláviára vonatkozólag azt javasolta az angol kormány, hogy ezeket a konferencia során kialakuló helyzet szükségessége szerint hívják meg.

ACÉLSOROMPÓ NÉMET-ORSZÁG ELLEN

(PÁRIS.) A francia sajtó élénken foglalkozik az angol kormány külpolitikai tárgyalásaival. Általában azt a véleményt szögezik le, hogy Anglia a keleteurópai államokat bevonva, acélsorompót akar Németország terjeszkedése elé állítani. Ez a sorompó a Balti tengertől a Fekete-tengerig nyúlna. Surich párisi szovjet-orosz nagykövet ebben az ügyben már hosszabb idő óta diplomáciai tárgyalásokat folytat egy francia kormányval, mint a Párisban akreditált többi államok követeivel. Ebben a kérdésben diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak egy Románia, mint Lengyelország magatartásának. A francia jobboldal meg lehetőséggel aggodalmaskodik a szovjettel való mélyebb kapcsolatok felvétele miatt.

KANADA A NÉMETEK ELLEN

(OTTAVA.) (Rador.) A kanadai kormány miniszterelnöke a képviselőházban élesen elítélte Németország eljárását, amellyel Cseh- és Morvaországot bekebelezte a német birodalomba. A kormányelnök utalt arra a nemzetközi veszélyre, amely ebből az eljárásból keletkezett és hangsúlyozta, hogy a maga részéről minden tekintetben egyetemesen kíván eljárni Anglia és az angol birodalomhoz tartozó többi államok kormányaival.

„A NÉMET KORMÁNY NEM TEHET EGYEBET...”

(BERLIN.) (Rador.) A Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz azt írja, hogy Franciaország berlini nagykövetének Párisba és a berlini angol követségnek Londonba jelentéstételre való visszahívása csak formai jellegű. Éppen annyira, minthogy csak formai annak a német jegyzéknek Anglia és Franciaország részéről való visszautasítása is, amelyben a német kormány közölte Cseh- és Morvaországnak a német birodalomba való bekebelezését. A német kormány az adott helyzetben nem tehet egyebet, mint egyszerűen sajnálattal veszi tudomásul azt, hogy különösen Anglia elégedetlen a csehszlovákiai kérdés jelenlegi megoldásával.

A MEMELI NÉMETEK HELYZETE

(BERLIN.) (Rador.) A Havas távirati jelentése szerint a litván kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a jövőben a Memel-vidéki németeket mentesíti azon kötelezettségük alól, hogy a litván hadseregben tényleges katonai szolgálatot teljesítsenek.

A FRANCIA NEMZETVÉDELMI FOKOZÁSA

(PÁRIS.) (Rador.) A hétfőn délután

megtartott minisztertanácson Daladier miniszterelnök aláírásra bemutatta Lebrun köztársasági elnöknek azokat a rendelkezéseket, amelyek a nemzetvédelem fokozásával vannak összefüggésben. Bonnet külügyminiszter részletes jelentést tett az általános nemzetközi helyzetről, a pénzügyminiszter pedig ismertette azokat a pénzügyi intézkedéseket, amelyek eredményeként a nemzetvédelmi intézkedések és hadfelszerelés fokozhatók és amelyeknek megvalósítása érdekében a gazdasági életben számos nagyjelentőségű újítást vezetnek be.

A PIEMONTI HERCEG A PÁPÁNÁL

(VATIKÁNVÁROS.) Tegnap délnél 1 óra 50 perckor a piemonti herceg Olaszország vatikánvárosi követének kíséretében látogatást tett XII. Pius pápánál. A piemonti herceget és kíséretét a vatikáni díszőrség tisztelegéssel fogadta, a zenekar pedig az olasz nemzeti himnuszot játszotta. A herceget és

kíséretét XII. Pius pápa a könyvtárteremben fogadta. A kihallgatás rendkívül szívélyes légkörben folyt le. A pápánál történt tisztelegés után a piemonti herceg meglátogatta Maglione vatikáni államtitkárt, akivel szintén hosszas tárgyalást folytatott le. A délután folyamán a vatikáni államtitkár viszonzta a piemonti herceg vatikánvárosi látogatását.

ISTENTISZTELET SZLOVÁKIA FÜGGETLENSÉGE EMLÉKÉRE KÉRE

(POZSONY.) (Rador.) A szlovák kormány összes tagjai tegnap részt vettek a Szent Márton templomban bemutatott istentiszteleten, amelyet Szlovákia felszabadulásának emlékére tartottak.

ELKOBOZZÁK A SZLOVÁKIAI ZSIDÓK AUTOIT

(POZSONY.) (Rador.) A Hlinka-gárda parancsnoksága elrendelte az összes gépkocsik elrekvirálását, amelyek a zsidó cégek és a zsidó magánosok tulajdonában vannak.

Anglia és a közép-európai helyzet

(LONDON.) (Rador.) A Reuter ügynökség értesülése szerint az angol kormány állandó kapcsolatban van a szovjet, lengyel, román, jugoszláv, török és bolgár kormányokkal a közép-európai helyzettel kapcsolatban. Halifax lord külügyminiszter részt vett azokon a tárgyalásokon, amelyeket Chamberlain angol miniszterelnök folytatott az ellenzéki liberális és munkáspárti vezérekkel. Politikai körökben kétségtelenné tartják, hogy mindkét ellenzéki párt jóvá fogja hagyni azokat az intézkedéseket, amelyeket az angol kormány a közép-európai eseményekkel kapcsolatban fogantatott.

NÉMETORSZÁG ÚJ BÉKÉT AKAR

(BERLIN.) Göbbel, német propagandaügyi miniszter nyilatkozott a saját képviselőinek az angol és francia

tiltakozó jegyzékkel kapcsolatban. Göbbel kijelentette, hogy London és Páris hiába tiltakoznak a megtörtént események miatt, azokon változtatni már úgy sem lehet. Sokkal okosabb lenne, ha elejtenék ennek a kérdésnek vitatását, mert az emberségségre való hivatkozás a részükről egyáltalán nem helytálló. Ausztria bekebelezése, a szudéta-vidék megszállása és legutóbb a Cseh-Morva tartományok fölött a protektorátus kiterjesztése vér nélkül történt, Németország jogai erkölcsi és egyéb erejében gyökeresednek. Aki két ségbe vonja ezeket a jogokat, az szembe találja magát az egész német néppel. A német birodalom új békét akar, mert mindenképpen el akarja törölni a versaillesi békeszerződés nyomait. Európának alkalmazkodni kell ehhez a törekvéshez.

Kilógták a Malomárokból a vízbe zuhant gazdálkodó hulláját

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A „Jóestét!” tegnapi számában elsőnek jelentette, hogy vasárnapra virradólag a főposta mögött lévő tyúkpiac közepén, bundás öltözetű falusi férfi a Kisszamos medrébe esett és a hullámok nagy sebességgel tova sodorták. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőrök a járókelők bementése után azonnal a malomárok partján, a vízbeesett férfi után kutattak, de eredménytelenül.

Mára virradólag aztán a tüzetes kutatások után a rendőrségi közegek a Iazului-ucca sarkán, a Kisszamos partján megtalálták a falusi férfi hulláját és azonnal értesítették a hatóságokat, ahonnan az ügyeleti rendőrkapitány szállított ki a helyszínre, a kerületi tisztviselő kíséretében. Megállapítást nyert, hogy a végzetes sorsú férfi Laze Simion Dretea községi 52 éves gazdálkodó, aki vasárnap este jött be Kolozsvárra több falubelijével együtt. Ezeknek kihallgatása során csupán annyit lehetett megállapítani, hogy La ZeSimion a Baritiu-uccában menet közben arról panaszkodott, hogy rosszul érzi magát és hányingere van, a Kisszamos partja felé haladt. Néhány percig megálltak és vártak rá, de miután egy félóra is eltelt és társuk még nem tért vissza, érdeklődni kezdtek utána. Az egyik járókelő azt a felvilágosítást adta, hogy az idős gazdálkodó a víz partján álldogálva, hirtelen beleesett a

vízbe.

A rendőrség bünygyi osztálya most annak megállapítása érdekében folytatja a vizsgálatot, hogy a szerencsétlen sorsú öreg földműves vajon öngyilkossági szándékkal ugrott-e be, vagy pedig halálos következtében beleesett a malomárokból, amelynek vízben megfulladt.

Négyhónapi fogházra ítélték dr. Karpfi Ferenc ügyvédet

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári hadbírósa ma délnél hirdetett ítéletet dr. Karpfi Ferenc közismert ügyvéd ügyében, aki már három hete vizsgálati fogságban van. A katonai törvényszék hatóságsértésért dr. Karpfi Ferencet 4 hónapi fogházra ítélt, amelyből 20 napot számított be a vizsgálati fogságból.

— **TársasvacSORA** Mael Ferenc tiszteletére. A Kath. Kör Mael Ferenc 30 éves írói jubileuma alkalmából március 25-én, szombaton este fél 9 órakor a Kath. Kör dísztermében társasvacsorát rendez. A jubileumi vacsorán való részvételre március 23-án, csütörtökön este 8 óráig lehet jelentkezni a Kath. Kör gondnokánál, Kogălniceanu-ucca alatt. Egy teríték ára 75 lej.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda kárefordítására.

ERV. CENZ. C. VI. A. — RUN DE IMPRIMAT